

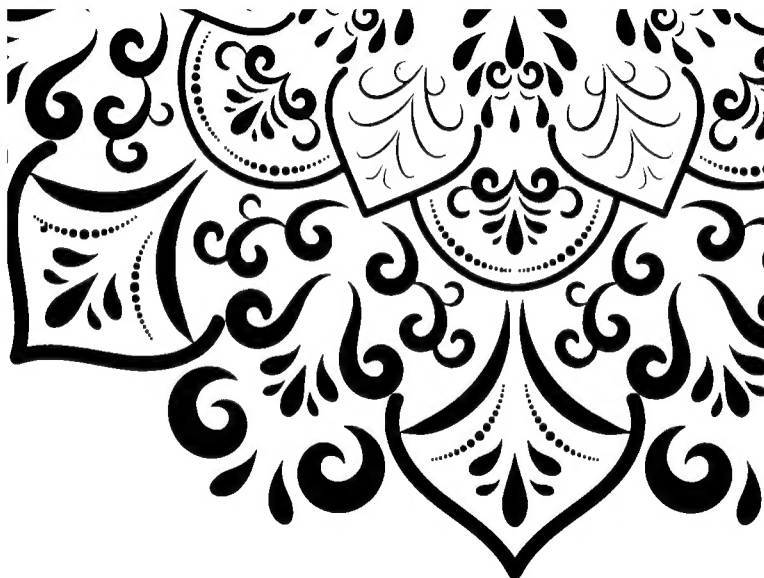
الشيخ محمد بن صالح العثيمين

بيروباوهرين نه هلي سوننه تي و جه ماعه تي

منتدى إقرأ الثقافي

www.iqra.alhamontada.com

بيروباوهريڻ

ٺهلي سونھت ۽ جھماھت

نافئ په ټووکئ ب عه ره بئ، عقیده اهل السنة الجماعة.
 نافئ په ټووکئ ب کوردی، بیروباومرین نه هلئ سوننه تی و جه ماعه تی.
 نفیسین، الشیخ محمد بن صالح العثیمین
 پیښکیشکرن، الشیخ عبدالعزیز بن عبدالله بن باز.
 وهرگیږان، سیروان محمد صالح.
 پیداجوونا زمانئ، نئحسان سیروان
 دیزاینه بهرگی، په ټووکخانا پاریز.
 چاپا نئکئ، 2022.
 تیراژ، 1000 دانه.
 ژمارا سپاردنئ، (22 / 2567 / D-).

ONE ▶

+964 750 729 6080

Parezbookshop

Parezbookshop@gmail.com

دموک - نالا باری - بهرانداز سهیلما هوزیار

هزر و بیرین په ټووکئ دهر برینئ ژ په ټووکخانا پاریز ناکهن،
 مافئ چاپ و به لافکرنتی بؤ په ټووکخانا پاریز و خودانت په ټووکئ د پاراستی نه.

بيروباروهين

ئەھلى سوننەتى و جەماعەتى

ژ نقيسنا زاناين مەزن:

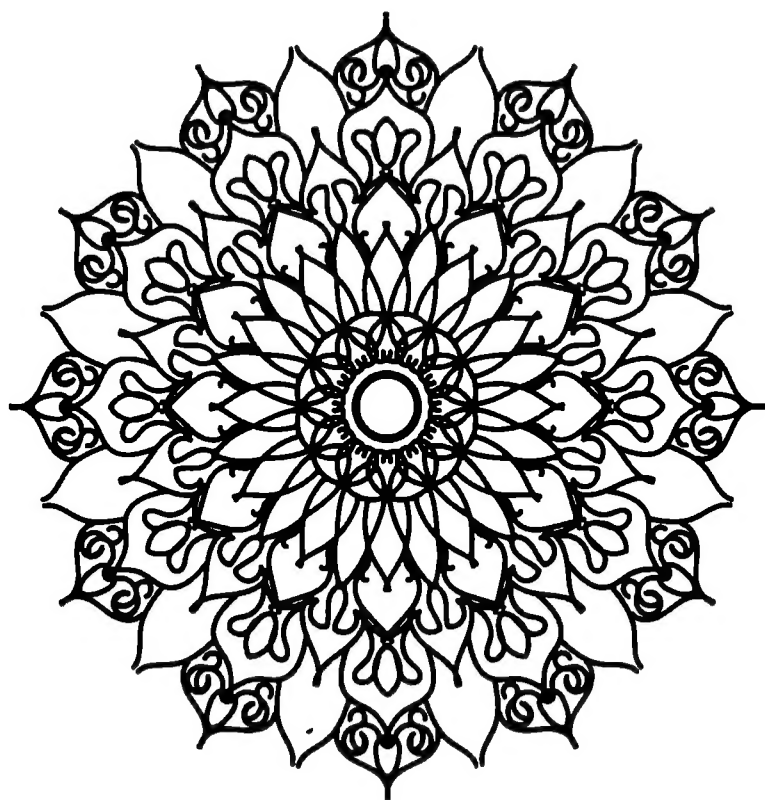
محمد بن صالح العثيمين

ژ پيشكىشكرنا زاناين مەزن:

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

وهرگيران

سيروان محمدصالح

پیشگوٽنا وەرگړی

ب ناختی خودایی مهزن و دلوثان، سواسی بو وی خودایی بن یی نم داین موسلمان و جوانترین و زهالترین عقیده و بیروباوهر داینه مه، سهلات و سهلام ل سهر وی پیغه مبهری بن یی ب باشتین شیوه نهف بیروباوهر یتن خودی فرمان ل وی کری بگمهینیت گمهاندینه مه.

بیروباوهر یان وهکی نم ب عمره بی دبیژنی (عقیده) گرنګترین و ب نرختین سامانی مروقی موسلمانینه، مروث ب ټان بیروباوهران نهګمر د دروست بن دئ بمختهوهریا دنیا و قیامه تی ب دهست خوټه ئینیت و نهګمر د شاش و خلمت بن دئ ل دنیا و قیامه تی ژ خوساره تمندان بیت.

بیروباوهر یتن مروقی نهګمر د دروست بن؛ دئ زانیت چاوا بژیت، دئ زانیت نارمانج ژ هه بونا وی د ټی ژیانیدا چییه، دئ زانیت کا بوچی هاتییه سهر ټی دنیا یی و نهړکی وی تیدا چییه، دئ زانیت کا نهړی پستی مرنئ دئ بهرهف کیڅه چیت؟ نهټه هه می نمو پرسیارن یتن بهرسقا وان ل دهف مه موسلمانان گه لکه تشته کی ب ساناهییه، بهلی پا ل دهف وان کسین بیروباوهره کا دروست ل دهف نه بیت ب زهحه تترین بهرسقا ل دهف وی بهرسقا ل سهر ټان پرسیارانه، دئ بیني نمو مروث بهردهوام یی سهرګردانه و ژيانا وی یا شیلوییل و نهخوښه، ژبهړ ټی چهندي ژي هه بونا بیروباوهر یتن دروست ل دهف مروقی

تشته کئی گهله کئی گرنگه و پتدقییه نهم گهلهک گرنگی ب قی لایه نئی
 نایینی بدهین و خو تیدا شارهزا بکهین، دا بزاین کا نهم خودایی نهم
 نافراندین سالوخته تین وی د چاوانه، هروسا دا د نایینی خودا شارهزا
 بین و ب باشتربن شیواز په رستنا خودایی خو بکهین.

بیروباوه ران کارتیکرنه کا مه زن ل سهر ههمی لایه نین دی یین ژیانئ
 ههیه، نه گهر نهم د دروست بن، مروژ دئ ژ خودئ ترسیت، چونکی دئ
 زانیت نهم خودایی نهم ژ بن فرمانا وی دهرکه قیت یی چاقدیریا وی
 دکت و ناگه ژ وی ههیه و یی زانایه ب وی کارئ نهم دکت، قیجا
 دئ دهست، چاف، گوه و نه زمانی خو پاریزیت و د کارتن هرامدا
 بکارنائینیت، ل بهرام بهر قی ژئ؛ نه گهر بیروباوه د دروست نه بن؛
 مروژ بهرده وام دئ پتر ژ ریکا راست دهرکه قیت و قی چهندي دئ
 کارتیکرنا خو ل سهر کرنا گونه هان ژئ هه بیت، لهوا دئ بینئ نهم کسئ
 بیروباوه رتن وی تیک دچن؛ ئیدی دئ بهره ژ گونه هین مه زن ژبقه چیت
 و بهرده وام دئ پتر ژ دینی لادهت هه تا ل دویماهی کئی ب ئیکجاری ژئ
 دهرکه قیت و گهلهک جارن دبته مولحد. خودئ مه ههمیان ژ
 سه داچوونی ب پاریزیت.

نهف په پرتووکا ل بهرده ستین ته، ژ نفیسینا زانایی مه زن، شیخی
 فقهزان (محمد صالح العثیمین)، کو ب راستی شیخ گهلهک ژ هندي
 مه زتر و ناقدارتره نهم د چهند ریزه کاندای پیناسه یا وی بکهین و نهز یی

د وئ باوه رتدا پترييا خه لکي مه وي دنيا سن، و هر زانسته کي ته
 بڅيت تيدا شارهزا بي و بخوني، دئ بيني شيخي بهرهمهک يان پتر د
 وي زانستيدا يي هه ي. شيخي نهڅ پرتووکه ب پهنگه کي گهله کي
 کورت نفيسييه و ته که ز ل سهر پوهنکرنا هر شش ستونين باوه ريبي
 (باوه ري نينان ب خودي، مه لائيکه تان، پرتووکان، پتغه مبه ران، روژا
 قيامه تي و قه ده ري ب باشي و خرابييتن وڅه) کريه و ديارکريه کا
 دڅيت بيروباوه رتن مه ل دور شان هر شش ستونين يا چاوا بيت،
 به لگه ييتن وي ژي ب گستي هه مي ژ قورثانينه. خودي خيرا وي مه زن
 بکه ت و مه ژ زانينا وي بيبار نه که ت.

ب راستي هه تا نوکه وه کي پيدڅي گرنگي ب وهرگيړانا پرتووکين
 تاييه ت ب بيروباوه ر و عه قيده يا مروڅي موسلمان نه هاتييه دان، لهوا مه
 ب فمر ديت نم ده ست ب وهرگيړانا څي پرتووکي بکه ين و بيخينه
 بهر ده ستی خوانده څانين هير، دا نومين زمانن عمره بيبي نمرانن ژ څي زانينا
 مه زن بيبار نه بن و پتر د تاييني خودا شارهزا بن، ژ خودي دخوازم نم
 شيابين ژ ده رحق وهرگيړانا پرتووکي بدهرکه څين و مه مافي وي دابيتي.

ل دويماهيکي نم دوعا ژ خودي دکه ين نمو بهري مه هه ميبان بده ته
 ريکا راست و بيروباوه رتن مه موکوم و بنه جه بکه ت و مه ژ هه مي
 جوړتن سهر د اچووني دوير بيخيت و ب پاريزيت، دوعا ژ خودي دکه ين
 نمو بهر ده وام (نيخلاص) د کاريدا بده ته مه و مه ژ حمز و څيانين خو
 نينانه پيش و ناڅداريبي دوير بيخيت و مه ژ رويمه تيبي ژي ب

پارټزيت. هيقيدارين مه شيابيت مفايه كي بگههينينه خواندهفاني خو يي
هيژا، نهگهر مه شاشييهك كريت نهو ژ دهف مهيه و ژ دهف شهيطناييه
و نهگهر يا دروست بيت نهو ژ دهف خودييه.

سيروان محمدصالح

23 - 10 (شوال) - 1443 مشهختي

25 - 5 - 2022 زاييني

پیشکش کرنا زانیی مہرن عبدالعزیز بن عبداللہ بن باز

سویاسی بو خودی ب تنی بن، سہلات و سہلام ل سہر وی بن یی چ
پیغہ مہر پستی وی نینن، و ل سہر مالبات و صہابییتن وی ژی بن،
پستی قی چہندی دی بیژم:

ب راستی ئەز ب سہر وی پەرتووکئ ھلبووم یا برایی مہ: زانیی
ھیژا: (محمد بن صالح العثیمین)ی ب پەنگەکی کورت و تژی مفا ل
دۆر بیروباوەرتن ئیسلامی نقیسی و من گوھداریا ھەمییی کر، قتیجا
من دیت ئەوی پەرتووکئ بیروباوەرتن ئەھلی سوننەتی و جەماعەتی ب
خۆقە گرتینە د دەرگەھئ: تەوحیدا خودی و تەوحیدا ناڤ و سالۆخەتین
وی، ھەروەسا د دەرگەھئ: باوەری ئینانی ب مەلاییکەت و پەرتووک و
پیغە مہرتن خودی، و پۆژا قیامەتی و قەدەری ب باشی و خرابییین
وئقە.

ب راستی زانیی ھیژا ب پەنگەکی گەلەک باش ئەڤ بابەتە لیک
کۆمکربنە و گەلەک مفا گەھاندییە و ئەو تشتی قوتابیینی زانیی و ھەر
موسلمانەکی ھەبیت پیدفی دبیتی تیدا بەحس کریبە ل دۆر باوەری
ئینانا ب خودی و مەلاییکەت و پەرتووک و پیغە مہرتن وی، ل دۆر
پۆژا قیامەتی و قەدەری ب باشی و خرابییین وئقە، ھەروەسا کۆمەکا

بابه تین دی یتن مفادار ل سهر ټانه زیده کړنه و ټیناينه کو په یوهندی ب
 بیاضی بیروباوه رانځه هدیو کو دبیت د گلهک ژ وان په پرتووکین ل دور
 بیروباوه ران هاتینه نفیسیندا نه بن، ټیجا خودی خیرا وی مه زن که ت و
 زانین و هیدایه تا وی زیده تر لی بکه ت و ټی په پرتووکا وی و هه می
 په پرتووکین وی یتن دی ژی بکه ته جهی مفایی، و مه و وی و هه می
 برایتین مه یتن دی بکه ته هندهک که سین ب هیدایه ت هاتی و خه لکی
 ژی ب هیدایه ت بین و بیننه سهر پیکا راست دروست، نهوین ل سهر
 چاڅو هنی و (به صیره تی) خه لکی بو ټی ټایینی گازی دکهن، هندي
 خودییه؛ نهوی گو ه ل هه می دهنگ و دوعایان هدیو و یی نیزیکه.

نه ټ ناخختنا بوری؛ هه ژاری بهر ده رگه هی خودایی ژووری (عبدالعزيز
 بن عبدالله بن باز)ی گو تییه، خودی ل گونه و خه مسارییتین وی
 ببوریست، و ل دویماهییی ژی سه لات و سه لامین خودی ل سهر
 پیغه مبه ری مه موحه مبه دی بن، و ل سهر مالبات و سه حابییتین وی
 ژی بن.

سهر ټکی گشتی

ی ریڅه به رییتین ټه کو لینین زانستی
 و فه توادان و گازی و ریڼی شان دانن

پیشگوئنا نفیسەری

ب نافی خودایی مەزن و دلۆڤان، سوپاسی بۆ خودایی ھەمی جیھانان بن، پاشەرۆژی بۆ مروۆڤین تەقوادار و ژ خودی ترسە و ژ مروۆڤین زۆردار پێڤەتر کۆتەکی ل چ کەسین دی ناھیتە کرن.

ئەز شەھدەییی ددەم کو ژ خودی پێڤەتر چ خودایی ژ ھەژێ پەرستنی نین، خودایەکی ب تێیە و چ ھەڤشک و شریک نین، ھەر ئەو ب تنی شاهی ھەق و دیار و ئاشکەرایە، ھەر وەسا ئەز شەھدەییی ددەم کو موخەممەد عەبدی وی و پێڤەمبەرێ وییە ﷺ، ئەو دویمایەکی پێڤەمبەرە و ئیمامی مروۆڤین تەقوادارە، سەلاتین خودی ل سەر وی و ل سەر مالبات و سەحابییین وی بن و ھەر کەسی ب باشی ل دویڤ وان دچیت ھەتا رۆژا دویماییی، پستی قی چەندی دی بێژم:

ب راستی خودایی مەزن پێڤەمبەرێ خو موخەممەد ﷺ ب ھیدایەت و دینەکی ھەق ھنارت، وەک دلۆڤانییەک بۆ ھەمی جیھانان (جیھانا مروۆڤان، جیھانا ئەجنیان جیھانا ھەمی ئافراندییین دی) و وەک چاڤلیکرییەک بۆ وان کەسین چاڤ ل وی بکەن، ھەر وەسا بۆ ھندی ژێ ھنارت دا ھێجەتی ل سەر ھەمی چیکری و ئافراندییین خو راکەت.

خودایی مهزن ب ږټکا پیغه مبهري ﷺ و وی پهرتوک و حکمه تا
 بو وی ټینایه خواری هر تشته کی باشیا مرؤقان تیدا همبیت بو وان
 دیارکر و بهری وان دا هر تشته کی رهوشا دین و دونیا یا وان باشر لی
 بکهت، ژ بیروباوهرتن دروست و کاروکیارتن راست و رهوشتین جوان و
 توره و نادابین بلند، ټیجا پیغه مبهري خودی ﷺ نوممه تا خو ل سمر
 ږټکه کا پوهن هیلا، شهقا وی وهکی ږوژا ویه و ژبلی کسه کی نهو ب
 خو یی تیچووی بیت؛ کسه ک د ټی ږټکیدا ب سدردا ناچیت و ژ
 ږټکی دهرناکه ټیت.

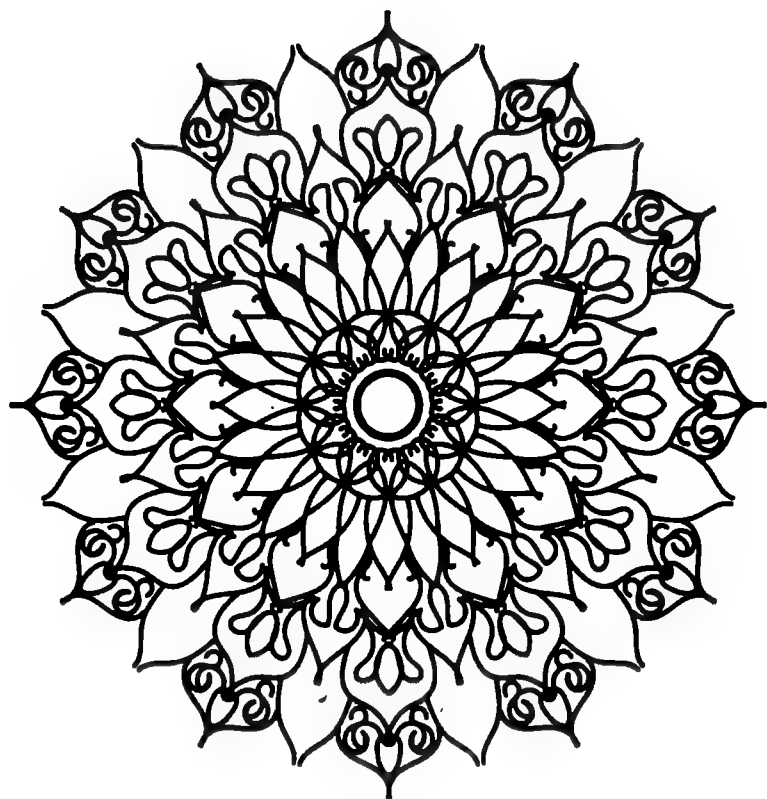
ټیجا نوممه تا وی یتن د بهرسقا گازیا خودی و پیغه مبهري وی ﷺ
 چوین ل سمر ټی ږټکی چوون، و نهغه باشرین چیکرییتن خودینه کو
 نهو ژي صحابی و تابعینه و هر کسی ب باشی و دروستی ل دویف
 ږټکا وان دچیت، نهو ل دویف شریعتی وی چوون و دهست ب سوننه تا
 ویغه گرت و نهف دینه ب بیروباوهر و پهرستن و رهوشت و توره و
 نادابین خوځه بهیز گرت و بهرنه دا، ژبه ر ټی چندی ژي نهو بوونه نهو
 کوم و دهسته کا هه تا ټی گاځی ژي هر یی ل سمر حه قییبی و ب
 سهرکه ټی، نهو کسی وان بهیلیت و پشتا وان بهردهت و هاری نهکهت
 یان ژي ل دویف وی ږټکا نهو ل دویف دچن نهچیت؛ چ زبانی
 ناگهینیته وان، هه تا فرمانا خودی دهیت و نهو هیشتا ل سمر ټی
 چندی د بهرده وامن.

سوپاس بو خودی ئم ژى یی ل دویف شینوارین وان دچین و ئم یی ل
سمر ریکا وان دچین، ئمو ریکا کو قورئان و سوننه تی همدووکا پسندکری
و پسنتین وی کری، ئم قی چمندئ ژى دبیزین وهک بهسکرنهک بو قمنجی
و نیعمه تا خودی ل سمر مه و وهک دیارکرن و بهرچا فکرنهک بو وی ریکا کو
پیتدثیه ههمی باوهردار ل سمر بچن و ژى دهرنهکمن.

ژ خودای ژووری دخوازین ئمو مه و ههمی برایین مه یین موسلمان
ل سمر ریکا دروست و گوتنا بنهجه موكوم بکهت، هم د ژيانا دونیایتدا
و هم ل ناخره تی ژى، ئم ژ وی دخوازین ئمو دلوفانییه کی ژ دهف خو
ب سمر مه دا ب ریتیت؛ چونکی هر ئمو یی گهلهک تشتی ددهت.

ژهر گرنکییا قی بابته تی نوکه دی ل سمر ناخشین و چونکی خهلهک
ژهر حمز و دلچوونین خو یین تیدا بووینه گهلهک کوم و دهستهک، من
قیا تشته کی ب کورتی ل دۆر بیروباوهر و عهقیده یا مه کو عهقیده یا
ئهلئ سوننهت و جهماعه تییه بنقیسم، کو ئمو ژى باوهری ئینانه ب
خودی، مه لایکه تین وی، په رتووکین وی، پیغه مبهرین وی، پوژا
دویماهییی و قهده ری ب باشی و خرابییین و قه، دوعا ژ خودی دکهین
ئمو قی کارئ مه کری بو خو ب تنی بهر مپیریت و مه وهسا نقیسیبیت
وهکی ئمو یی ژى پازی و مفایى بگههینیته عهبدین وی.

بیروباوهرین مه... باوهری ئینان ب خودی

بیروباوهرتین مه ئەقەنه ئەم: باوهریی ب خودی، مهلائیکەتین وی،
پەرتووکین وی، پێغەمبەرتین وی، پۆژا دویمایی و قەدەری ب باشی و
خراپیی و یقە بینین.

قێجا دی باوهریی ب ڕەبوییەتا خودایی مەزن ئینین، ئانکو دی
باوهریی ئینین کو ئەو خودانە، چیکەر و ئافراندەرە، شاھ و ڕێقەبەرە بو
هەمی تستان.

دی باوهریی ب ئولووییەتا خودایی مەزن ئینین، ئانکو دی
باوهریی ئینین کو ئەو خودایی حەقە یی کو ب تنی ئەو یی ژ ھەژییە
پەرستن بو بەیتە کرن، ژ وی پێقەتر ھەر تشتەکی دی یی پەرستن بو
دەیتە کرن یی دروست نینە و نە یی ژ ھەژێ پەرستنییە.

دی باوهریی ب باشناڤ و سالۆخەتین وی ژ ئینین، ئانکو دی
باوهریی ئینین کو ئەو خودانی ناڤتین باش و تازەییە و ئەو خودانی
سالۆخەتین تەمام و بلندە.

دی باوهریی ب ئیکانەییایا وی ژ ئینین، ئانکو دی باوهریی ئینین

کو ئەو ئیکى ب تىيە و ى د رېوييەتا خو دا، ئولووييەتا خو دا،
باشناڧ و سالوختەتەن خو دا چ شرىک و ھەڧشک نەن.

خودايى مەزن کەرەم دکەت و دېڭىت:

﴿رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا﴾ [مريم: 65]

ئانكو: ((ئەو ئەللاھ خودايى ئەسمانان و ئەردى و ھەر تشتەكى د
ئاقبەرىدا، و خودان و ئافرانەدەر و رېڭەبەرى وان، ڧىجا تو - ئەى
موحەممەد - ى ب تەنى بېرەسە و صەبرى ل سەر گوھدارىيا ى بکە
تو و ھەرچىيى دويکەڧتەنا تە بکەت، کەسى وەكى ى نینە د ناڧ و
سالوختە و کرباراندا)).

ھەرەسا ئەم باوەرىيى دىنين کو: ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: 255]

ئانكو: ((خودىيە ىى ژ ى پىڭەتر کەس ھىژاى پەرستەنى نەبىت،
زىندى ئەو ىى ھەمى پامانىن ژىنا پىکەھاتى و ھىژاى ىى ھەين، ىى ل

سەر هەر تشتهکی پئی رابووی، چ نقرۆسک و خمو ناگههه وی، هەر تشتهکی ل ئسمانان و هەر تشتهکی ل ئمردی مولکی ویه، بئی دهستوریا وی کس بسته ناکهت ل دهف وی مهدهری بکهت، زانینا وی دۆرا ل ههمی چیکرییان گرتی یین بهری و یین نوکه و یین نههاتین، ئهو کارین ل بهر دهستی خهلکی ژ تشتین هیشتا چی نهبوین و یین ل پاش وان ژ تشتین بۆری ئهو دزانیت، کس ژ چیکریین وی ب تشتهکی ژ زانینا وی ناگههه دار نابیت ب وی نهیت یی ئهو وی پئی ناگههه دار بکهت. کورسییا وی ئسمان و ئمرد فهگرتیه و کورسی جهی پیین وینه، ژ وی پیقهتر کس چاوانییا وی نزانیت، پاراستنا ئمرد و ئسمانان ل بهر وی یا گران نینه، ئهو ب (ذات) و سالۆخهتین خوڤه ل سەر ههمی چیکرییان یی بلنده، کۆمکهری ههمی سالۆخهتین مهزنییه. ئهف ئایهته مهزنتین ئایهته د قورئانیدا، دبیرتی: ئایهتا کورسییی).

نعم باوهریئی دینین کو: ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۝ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝﴾ [الحشر: 22-24]

نانکو: ((ئەمۆ ئەللاھ ئەو خودایێ ب حەقی پەرستنا وی دەیتەکرن یێ
 کو ژ وی پێشتر چ خودایێن راست نەهەین، زانیێ تشتی قەشارتی و
 ئاشکەرایە، دزانیت چ تشتی ل بەرچاڤ هەیه و چ تشتی نە ل بەرچاڤ
 هەیه، ئەو پەردلۆڤانی دلوڤانییا وی هەمی تشت قەگرتین، یێ دلوڤانکارە
 ب وان یێن باوەری ب وی ئینای * ئەمۆ ئەللاھ یێ ب حەقی پەرستن بۆ
 دەیتەکرن، یێ کو ژ وی پێشتر چ خودایێن راست نەهەین، خودانی هەمی
 تشتان، یێ کو بێ بەرهنگاری (تەسەرروفی) د واندا دکەت، ژ هەر
 کیماسییەکی یێ پاکە و ژ هەر عەیبەکی یێ ساخەمە، پێغەمبەرێن خۆ
 راستگۆ دەردئیخت ب وان ئایەتێن ئاشکەرا یێن وی د گەل وان هەنارتین،
 یێ زێرەڤانە ل سەر کربارێن بەنییێن خۆ، یێ زالە کەس وی بێزار ناکەت،
 کوتەککارە خەلک هەمی یێن ئیخستینە بن دەستی خۆ، یێ خۆمەزنکەرە
 مەزنی هەمی یا وێه. یێ پاک بیت خودی ژ وی تشتی بوتپەریس بۆ وی
 دکەنە هەڤشک * ئەمۆ ئەللاھ یێ ئاڤراندەر، ئەوی خەلک ل دویش
 حکمەتەکی چێکەرن، یێ وێهکیش ب وی پەنگی وی بڤیت، ناڤتێن باش
 و سالۆخەتێن بلند یێن وێه، هەر تشتەکی ل ئسمانان و ئەردی تەسبیحا
 وی دکەت، و ئەمۆ زالی د تۆلقەکرنا خۆ دا یێ دژوار، یێ کارنەجەه د
 پێشەرنای کارێ بەنییێن خۆ)).

نم باوره‌رییی دینین کو مولک و ده‌سته‌لاتا نورد و نسمانان یا
خودی ب تنییه:

﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَاءًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ ۝ أَوْ
يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاءًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا ۝ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۝﴾
[الشوری: 49-50]

نانکو: ((تشتی وی بقیّت ژ چیکرییان نمو د ئافرینت، یی وی بقیّت ژ
به‌نییئن خو نمو کچان ب تنی دده‌تی، و یی وی بقیّت نمو کورپان ب تنی
دده‌تی * و یی وی بقیّت ژ مروّشان نمو کور و کچان دده‌تی، و یی وی
بقیّت نمو دوونده‌هی ناده‌تی و ده‌یلتیه بی زاروک، نمو یی خودان شیانه ل
سمر ئافراندا تشتی وی بقیّت، تشتهک نینه وی بیزار بکمت)).

نم باوره‌رییی دینین کو: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝
لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۝ إِنَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝﴾ [الشوری: 11-12]

نانکو: ((تشتهک ژ چیکرییئن وی وه‌کی وی نینه، نه د (ذاتی) ویدا
نه د ناڤ و سالوخت و کریارین ویدا؛ چونکی ناڤیئن وی هه‌می دباشن،
و سالوختیئن وی هه‌می د پیکهاتی و مه‌زن، و وی ب کریارین خو -
بی هه‌ڤشک - چیکرییئن خو ییئن مه‌زن هه‌می ئافراندینه، نمو گوهدیری
بینهر، تشتهک ژ گۆتن و کریارین به‌نییئن وی ل وی به‌رزه نابیت و نمو

دئ وان سدر ا جزا دعت * مولکئ نسمانان و نمدی یئ ویه، کلیلین
دلوفانی و رزقی د دهستی وی دانه، همرچیئ وی بقیئت ژ بهنیئین خو
ئمو رزقی وی بهمریره دکمت، و همرچیئ وی بقیئت ئمو رزقی لی
بهترنگ دکمت، هندی ئمو ئمو ب همر تشتهکی یئ پرزانیه)).

ئمو باوهریئ دئنین کو: ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا
وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ [هود: 6]

نانکو: ((خودییه ژ قهنجیا خو رزقی همر تشتهکی ل سدر نمدی ب
ریشه دچیت ددهت، ئمو جهئ وی یئ بهری مرنئ و پشتی مرنئ ژ
دزانیئت، ئمو وی جهئ ژ دزانیئت یئ کو ئمو خودان روح دئ لی
مریت، ئمو ههمی د بهرتوکهکا ناشکهرادا ل دهف خودئ یا نفیسی)).

ئمو باوهریئ دئنین کو: ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ
وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي
ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ [الأنعام: 59]

نانکو: ((کلیلین غهییئ نانکو: یئین گهنجینهیئ تشتی نهبهرچا،
ل دهف خودینه، ژ وی پتیهتر کهم پی نزانیت، ژ وان ژئ: زانینا دهمنئ
قیامهتییه، هاتنا بارانییه، تشتی د مالبحویکان دایه، کرنا کارئ ل
پاشهپروژییه و جهئ مرنا مروژییه، ئمو همر تشتهکی ل هشکاتی و
دهریایئ دزانیئت، بهلگهک ژ دارهکی ناوهریئت نهگهر ئمو پی نهزانیئت،

ثیجا همر دندکهکا د نمریددا فستارتی و همر تهراتی و هشکاتییهکا همبیت، د پهرتووکهکا ناشکمرادا یا هاتییه بنهجهکرن)).

نعم باوهریبی دینین کو خودی: ﴿عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ [لقمان: 34]

نانکو: ((هندي خودییه - نمو ب تنی - دزانیټ کانی کمنگی قیامت دی رابیټ؟ و نمو یی بارانی ژ عموری دینته خواری، ژ وی پیټهتر کسهک نشیت وه بکمت، و نمو دزانیټ کانی چ تشت د مال بچوکیکاندا هییه، و نمو دزانیټ کانی همر نمفسهک ل سوباهییا خو دی چ کمت، و نمفسهک نزانیټ کانی دی ل کیژ نمردی مریت. بهلکی خودییه ب تنی فی تشتی دزانیټ. هندي خودییه پرزانیی شارهزایه دور ل تشتی ناشکمر و فستارتی گرتییه، تشتک ژئی ل بر وی بهرزه نابیت)).

نعم باوهریبی دینین کو خودی دناخفیت ب وی تشتی وی دفت ل وی دهمن وی دفت و ب وی پهنگی وی دفت: ﴿وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا﴾ [النساء: 164].

نانکو: ((خودی ب راستی و بی دهسکاتی د گهل پیټهه مبروی خو موسای ناخفتییه)).

﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ﴾ [الاعراف: 143]

نانکو: ((و دهمی موسا ل ژفانی دهنیشانکری هاتی کو پستی شهفا چلی بوو، و خودایی وی ب وهی و فرمانا خو د گمل وی ناخفتی)).

﴿وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا﴾ [مریم: 52]

نانکو: ((و مه ژ لاین راستی یی چیایی طووری (سینائی) گازی کره موسای، و مه نهو نیزیک کر و ب ناخفتنا خو نهو ب قهدر نیخست. د فنی نایه تییدا بنه جهرنا سالوخته تی ناخفتنی بو خودی هیه ب پرهنگه کنی بابه تی وی بیت)).

نعم باوهرییی دنینین کو: ﴿قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَذَ كَلِمَاتُ رَبِّي﴾ [الكهف: 109]

نانکو: ((نهگهر ئاڤا دهریایی حوبری وان قهله مان بن یین گوټنا خودی دنقیسن، ئاڤا دهریایی دا ب دویماهی هیټ بهری کو په یفتین خودی ب دویماهی بهټین)).

﴿وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
مَا نَفِذْتُ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ [لقمان: 27]

ټانکو: ((او نه گهر داروباری نوردی همدی قهلم بن، و دهریا بو بته
حویر، و حهفت دهریایین دی ژی د گهلدا بن، و په یقین خودی ب وان
قهلم و وی حویری بهینه نفیسین، نهو قهلم و نهو حویر دی خلاص بن
و په یقین خودی یین ته مام یین کس دوری لی نه گریت ب دویماهی
ناهین. هندی خودییه د تولقه کرنا خودا ژ موشرکان یی زاله، و د
رېقه برنا خه لکیدا یی کاربڼه جهه. نهف نایه ته سالوخته تی ناخفتنی بو
خودی ده سنیشان دکمت ب رهنه گه کی هیژای وی بیت)).

نم باوهرییی دینین کو په یقین وی ژ همدی په یقین دی ته مام ترن،
دهمی نهف په یقه دهنک و باسه کی ددهن نهو د راستگونه و دهمی
حوکمه کی ددهن نهو د دادپهروهرن و دهمی د ناخفن نهو د جوان و تازه نه،
خودایي مه زن هاته کهره می و گوټ: ﴿وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا﴾
[الأنعام: 115]

ټانکو: ((او په یقا خودایي ته - کو قورئانه - ب راستییا د گوټن و
به حساندا و ب دادییا د نه حکاماندا پیک هات)).

﴿وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا﴾ [النساء: 87]

ټانکو: ((کس ژ خودی یی ناخفتن راستر نینه)).

نعم باوهرییی دئینین کو قورئانا پیروز ئاخفتنا خودییه؛ خودی ژ
 راستا و ب دروستاهی یی پی ئاخفتی و یا بو جبریلی گوتی، جبریلی
 ژی نمو یا د گهل خو ئینایی و یا کرییه د دلی پیغه مبهری خودیدا ﷺ:
 ﴿قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ﴾ [النحل: 102]

ئانکو: ((تو - نهی موحه ممد - بیژه وان: من قورئان ژ دهف خو
 چینه کرییه، بهل جبریلی نمو ژ دهف خودایی ته ب راستی و دادی
 ئینایه خواری)).

﴿وَإِنَّهُ لَنَزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿۳۳﴾ عَلَى قُلُوبِكَ
 لَتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿۳۴﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿۳۵﴾ [الشعراء: 192-195]

ئانکو: ((و هندی نهف قورئانهیه ژ دهف ئافراندهری ههمی چیکرییان
 و خودانی وان هاتییه خواری * جبریلی دهسپاک و ئەمین نمو یا ئینایه
 خواری * و وی نمو بو ته - نهی موحه ممد - یا خواندی ههتا ته د
 دلی خودا ژ بهرکری و تو تیگه هشتی؛ دا تو ببییه ژ پیغه مبهرتن خودی
 یین ملله تین خو ژ عهزبا خودی دترسین * جبریلی نمو ب زمانه کئی
 عهه بهی یی ئاشکهره بو ته ئینا خواری، یا پامان ئاشکهرایه، و نمو وان
 ههمی تستان ئاشکهره دکهت یین نمو ههوجه دبنی ژ کاری دین و
 دونیایی)).

نم باوه‌رییی دئینین کو خودی یی بلنده و ب (ذاتی) خو و
 سالوخته‌تین خو یی ل سمر چیکرییین خو، نعه ری ژبر گوتنا خودی:
 ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: 255]

نانکو: ((ئو ب (ذات) و سالوخته‌تین خوئه ل سمر هه‌می چیکریان
 یی بلنده، کۆمکری هه‌می سالوخته‌تین مەزنییه)).

و ژبر گوتنا وی: ﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾
 [الانعام: 18]

نانکو: ((و خودایی مەزنه یی ل هندایی به‌نییین خو سەرڤهاتی؛
 هه‌می ستۆل بمر وی د چه‌میانه، و ئوه کارینه‌جه‌ی همر تشته‌کی ل
 جه‌ی وی یی دورست ددانیت، شاره‌زا یی کو چ تشت ل بمر وی بمرزه
 نه‌بیت. ئه‌وی ئه‌ف سالوخته‌ته هه‌بن دڤیت شریک بو نه‌هینه دانان. ئه‌ف
 نایه‌ته بلندیی بو خودایی مەزن ده‌سینشان دکه‌ت ل سمر هه‌می چیکرییین
 وی، بلندییه‌کا بابته‌ی وی بیت)).

نم باوه‌رییی دئینین کو ﴿خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ
 اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ﴾ [یونس: 3]

نانکو: ((هن‌دی خودایی هه‌وه‌یه (ئه‌لاهه) یی ئه‌سمان و ئه‌رد د
 شه‌ش رۆژاندا ئافران‌دین، پاشی ئه‌وی ب ره‌نگه‌کی هه‌ترای وی ل سمر
 عه‌رشێ ئه‌ستیه‌واکر (بلنده‌وو)، ئه‌و کارێ به‌نییین خو ب ره‌شه‌ده‌ته)).

بلندبوونا خودی ژى ل سهر عهرشى ئهښه كو ئهو ب (ذاتی) خو یی
چوویه سهر عهرشى و یی ل سهر بلندبووی، بلندبوونهكا هیتایى
مهزناهییا وی بیت و ژ وی پتیهتر كهسهك زنايت كا ئهو بلندبوونا یا
چاوايه.

ئهم باوهريیی دینین كو خودی یی د گهل چیکریین خو و ئهو یی ل
سهر عهرشى خو، رهوشا وان دزنايت و ناخفتنن وان د بهیسیت و کار
و کریارتن وان دبینیت، کار و بارتن وان ب رتفه دبت، رزقی مروقی
ههژار ددهت، د ههوارا مروقی شکستی دچیت و کارتن وی بهرتکفه
دینیت، مولکی ددهته وی یی وی بقیث، مولکی ژ وی وهردگریت یی
وی بقیث، یی وی بقیث دى ب سهر ئیخیت و یی وی بقیث دى رهزىل
كهت، خیر و باشییا د دهستین ویدا و ئهو ل سهر ههر تشتهکی یی
خودان شیانه، و ئهوی ب قى پهنگی بیت؛ هنگی ئهو ژ راستا یی د
گهل چیکریین خو، ههر چهنده ژ راستا ژى یی ل سهر عهرشى خو ژى
﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشورى: 11]

ئهم وهکی وی نابیتن یا حلولی دبیزن ژ جههمیان و یین دی: خودی
د گهل چیکریین خو یی ل سهر نهردی. ئهم وهسا دبینین و مه باوهرییا
ههی كو ههر كهسهکی قى گوتنی بیتیت ئهو کافره یان كهسهکی ب
سهر داپوویه، رهبركو وی خودی ب پهنگی وهسف کر كو نه بابتهی
وییه و کیماسی دانه پال وی.

ههروهسا ئهم باوهرييى ب وى گوتنا پيغه مبهري خودى ﷺ دينين ده مى دبىژيت كو خودايى مهزن ل سيئيكا دويماهيمى ژ شهقى دهيتته نسمانى دونيايى و دبىژيت: ((كى ههيه دوعا ژ من بكهت دا دوعاييى وى بو وى بجه بينم؟ كى ههيه داخوازه كى ژ من بكهت دا بدهمى؟ كى ههيه داخوازا لىبوريىنا گونه هان ژ من بكهت دا گونه هين وى بو وى ژيبهم؟))¹.

ئهم باوهرييى دينين كول روژا قيامهتتى خودايى مهزن و بلند دى هيت دا حوكمى د ناڤهرا مروڤاندا بكهت، ئهڤه ژى ژبهه گوتنا خودى:

﴿كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۖ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۖ

وَجِئَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ۖ﴾

[الفجر: 23-21]

ئانكو: ((دڤيا هوين ب قى پهنگى نه بان، و ئه گهر ئهرد هژيا و هندهك ب سهه هنده كيدا هاته خوارى * و خودايى ته هات دا حوكمى د ناڤهرا خه لكيدا بكهت و فريشته ريز ب ريز راده وستاي * و وى روژا مهزن جههنم هاته نينان، وى روژى كافر دى بيرا خو لى نينهڤه و دى

¹ رواه مالك في الموطأ (1/ 214) والبخاري في صحيحه (25/9، 26) كتاب التوحيد، ومسلم في صحيحه (521/1) صلاة المسافرين. جميعهم من حديث أبي هريرة رضي الله عنه مرفوعا.

تموبه کمت، و تموبه دئی ژ کیفه ب دهست کهفیت و وی د دونیا ییدا خو
ژئی دابوو پاش و نهفرۆ نه دهمنی وی تموبییه؟)).

نعم باوهرییی دئینین کو خودایی مهزن: ﴿فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ﴾ [البروج:
16]

نانکو: ((پرېکهړی وی تشتیه یی وی دڤیت، تشتی وی بڤیت ل
بهر وی ناسی نابیت)).

نعم باوهرییی دئینین کو هز و (ئیرادهیا) خودی دوو جوړن:

ئیرادهیا گهردوونی (کهونی): ل ڤیږی نمو تشتی ئیرادهیا وی ل
سمر بیت؛ دئی چټبیت و رویدهت و مهرج نینه خودی نمو تشت بڤیت و
هز ژئی بکمت، و نهفه نموه یا ب پامانا (مهشینه تی) دهیت، وهکی
دهمنی خودی دبیتیت: ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا
يُرِيدُ﴾ [البقرة: 253]

نانکو: ((نهگهړ خودی ڤیابا نمو لیک نه دکهفتن، بهلی خودی بهری
وی ددهته باوهرییی و گوهدارییی یی وی بڤیت، و یی وی بڤیت ب
کافرییی و نهگوهدارییی شهرمزار دکمت)).

﴿إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ﴾ [هود: 34]

نانکو: ((نهگمر خودی ثیابیت کو هموه ری بهرزه بکمت و تیبهت،
نموه خودایی هموه)).

ئیرادهیا شهرعی: ل ځیری مهرج نینه نمو تشتی خودی حمز ژئی
دکمت رویدهت و نمو تشتی ل ځیری خودی ثیایی ب تنی دی نمو بیت
یین خودی دځیت و حمز ژئی دکمت، وهکی گوتنا خودی: ﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ
يَتُوبَ عَلَيْكُمْ﴾ [النساء: 27]

نانکو: ((و خودی دځیت تموی بدانیته سهر هموه و ل خهله تیپین
هموه بپورت)).

ههروهسا نمو باوهریی دینین کو ئیرادهیا خودی یا کهونی و یا
شهرعی ههردوو سهر ب حکمته و کارنهجهییا ویشهنه و ل دویف وی
حیکمه تیینه، ځیجا ههر تشتهکی خودی د ئیرادهیا کهونیدا نفیسی بیت
یان ل سهر چیکریپین خو وهک ئیرادهیا شهرعی کریته پهرستن؛ نمو
همی سهر ب حکمه تا ویشه نه، چ نهف حکمه ته مه زانی یان ژئی
نهقلین مه نهشیابن بگهنی: ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ﴾ [التین: 8]

نانکو: ((نهری ما خودی ژ موکترینی حاکمان نینه د وان همی
تشتان دا یین وی ئافراندين؟ بهلی)).

﴿أَفْحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾
[المائدة: 50]

ټانکو: ((نهری ما نموان جوهییان دځیت توب وی تشتی حوکی د
ناقبره واند بکوی یی صهنم پهریس ل سهر دچن ژ نهزانین و
سهر داچونان؟! و کی د حوکی خوډا ژ خودی دادکهرتره بو وی یی د
شریعتی خودی گمهستی و باوهری پی نیای؟)).

نم باوهری دینین کو خودی همز ژ وهلییتن خو دکهت و وهلییتن
وی ژی همز ژ وی دکهن: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ
اللَّهُ﴾ [آل عمران: 31]

ټانکو: ((تو بیږه: نهگهر راسته ههوه خودی دځیت هوبن دوپکهفتنا
من بکن، خودی ژی دی هوبن ځین)).

﴿فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ﴾ [المائدة: 54]

ټانکو: ((پاشی خودی ملله ته کی ژ وان چیتړ دی نینیت نمو همز ژ
وان دکهت و نمو همز ژ وی دکهن)).

﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ﴾ [آل عمران: 146]

ټانکو: ((و خودی همز ژ بیږه هان دکهت)).

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ [الحجرات: 9]

نانکو: ((هندی خودییه همز ژ وان دکهت یتن دادییی د حوکمی خو
دا دکمن، نایهت سالوختهتی ثیانی بو خودی ب راستی بنهجه دکهت، ب
پهنگهکی همزی وی بیت)).

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ [البقرة: 195]

نانکو: ((هندی خودییه همز ژ قهنجیکاران دکهت)).

ههروهسا نهم باوهرییی دینین کو هندی خودییه؛ نهو یی ب وان
گوژن و کریاران رازییه یتن وی کرینه شهریهت و بنهجه کرین، و وی
نهو تشت نهقین یتن وی نهم ژ کرنا وان پاشقه برین و گوژینه مه
نهکمن: ﴿إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ
وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ﴾ [الزمر: 7]

نانکو: ((نهگهر هوین - گهلی مروژان - کافرییی ب خودایی خو
بکمن و باوهرییی پی نهئینن و دویکهقتنا پیغهمبهریی وی نهکمن،
هندی نهوه نهو یی بی منتهه ژ ههوه، وی چ پیدقی ب ههوه نینه،
هوین د ههوجهی وینه و نهو بو بهنیییتن خو ب کوفری رازی نابیت،
فرمانتی ژی ب کوفری ناکهت، بهلکی نهو ب هندی رازی دبیت کو
هوین سوپاسییا قهنجییتن وی ل سهر خو بکمن)).

﴿وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ﴾
[التوبة: 46]

نانکو: ((بهلے خودی ب دهرکهفتنا وان نهخوش بوو لهو ب قهدهرا خو دهرکهفتن ل بدر وان گران کر، هدر چهنده د شریعتیدا وی فمرمان ل وان کر کو دهرکهفتن و بو وان هاته گوتن: هوین د گمل وان نسماخ و لاواز و ژن و زاروکان پاشقه بمینن یین پروینشتی ماین)).

نم باوهرییی دنینن کو خودی ژ وان کسان رازی دبیت یین باوهری یینای و کار و کریارتین باش نهنجام داین: ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ حَشِيَ رَبَّهُ﴾ [البينة: 8]

نانکو: ((خودی ژ وان رازی بوویه و کاري وان یی چاک قهبریل کرییه، و نهو ژی ژ وی رازی بووینه ژ بدر وی قهدری وی دایه وان، نهو جزایی باش بو ویه یی ژ خودی ترسای و خو ژ گونههان دایه پاش)).

نم باوهرییی دنینن کو خودی ژ کسین کافر و یین دی توپه دبیت یین کو ژ همزی هندی خودی ژی توپه ببیت: ﴿الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَلَّ السَّوْءُ عَلَيْهِمْ﴾ [الفتح: 6]

نانکو: ((نهوین هزرهکا خراب ژ خودی دکمن کو نهو پیغهمبهری خو و وان خودان باوهرتن د گهلدا ب سهرنائیخت و دینی خو زال ناکهت،

فَيَجَا عَذَابَ وَ نَمُو تَشْتِي وَان پي نه خوش همر دئ ب سمر واند ا هيت
و غمزهبا خودئ و دويركهفتنا ژ دلوقانييا وي همر دئ بو وان بيت)).

﴿وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ [النحل: 106]

نانکو: ((بهلئ همرچيئ کوفري ب ئەزمانئ خو بيژت و دلي وي
يي پي خوش بيت، نەوان غمزه بهکا دژوار ژ خودئ ل سمر وان هديه)).

نعم باوهریئ دئنين کو خودايئ مەزن ديمه کئ (وهجه کئ)
سالوخه تکرئ ب مەزناهي و قەدرئ يئ هي: ﴿وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو
الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾ [الرحمن: 27]

نانکو: ((او وهجهئ خودايئ ته يئ خودان مەزني و قەدر و سەراتئ
دمينيت. ئەف ئايەته سالوخه تي هەبوونا وهجهئ بو خودئ بنهجه دکەت
ب ڕەنگە کئ بابەتي وي بيت، بيئ چاوانيهک يان وهکەفسيهک بو
بهيتە دەسنیشانکرن)).

هەروەسا نعم باوهریئ دئنين کو خودئ دوو دەستين پيروژ و مەزن
يئ هەين: ﴿بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ [المائدة: 64]

نانکو: ((بهلکئ هەردوو دەستين وي د فەکرينه و ناهينه گرتن، کەس
نينه وي ژ دانا رزقي مەنعە بکەت، يئ مەرد نەوه، وهکئ حیکەت
بخوازت و مفايئ بەنيان تيدا بيت نمو رزقي ددەت)).

﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ [الزمر: 67]

ټانکو: ((ټان بوتپه ريسان خودی ب دورستی مهزن نه کریه وهکی ټهو
بی ژ همژی؛ چونکی وان د گهل وی په رستنا وی تشتی کری نه مفای
و نه زبانی نه گهینیت، ټیجا وان ټهو نافراندی ټینا پرتزا نافراندی،
ټهو ی ژ شیان خو یا مهزن پوژا قیامه تی ټهدری هه مییی ب مسته کی
دگرت، ټهسمان د دهستی وی بی راستیدا د پتچاینه، خودی بی پاک و
پیروز بیت ژ وی شرکا ټهف بوتپه رسته پی دکمن. ټهف ټایه ته به لگه یه ل
سهر هه بونا مستی و دهستی راستی و پتچانی بو خودی ب په نگه کی
بابه تی وی بیت، بیی چاوانییه ک یان وه کهه فییه ک بو بهیته
ده سنی شانکرن)).

ټهم باوه ریی دنین کو خدی دوو چاټین ژ راستا یین هین، ټهفه
ژی ژهر گوټنا خودای مهزن: ﴿وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِّينَا﴾ [هود:
37]

ټانکو: ((و تول بهر چاټین مه و ب پاراستن و رازیبونا مه
پاپوړی چیکه)).

پيغمبري خودي ژي ﷺ گوټييه: ((حجابہ النور لو كشفه لأحرقت سبحات وجهه ما انتهى إليه بصره من خلقه))¹.

ټانکو: ((حجاب و پەردەيی خودي پوناھييه، ټەگەر خودي ځي پەردەيی پاکەت؛ دي پوناھييا دي مي وي ھەر تشتەکي ديتنا وي دگمھيتي ژ چيکرييښ وي سوژيت و ناھيتليت)).

ټەھلي سوننەتي ل سەر وي چەندې ټيکدەنگ بووینە کو ټەو دوو چاښ، و گوټنا پيغمبري خودي ژي ل دۆر دەجالي ځي ټيکي پشتراست دکەت: ((إنه أعور و إن ربکم ليس بأعور))².

ټانکو: ((ټەو (دەجال) يي ب چاښکييه و خودايي ھوہ نہ يي ب چاښکييه)).

¹ رواه مسلم في صحيحه (162/1) كتاب الإيمان حديث 293 وابن ماجه في سننه (70/1) المقدمة من حديث أبي موسى الأشعري رضي الله عنه.

² جزء من حديث متفق عليه أخرجه البخاري في صحيحه (75/9) كتاب الفتن من حديث ابن عمر وأنس رضي الله عنهما. وكذا في مواضع من صحيحه ومسلم في صحيحه (2248/4) كتاب الفتن حديث (101).

همروه سا نهم باوهرييى دينين كو خودايى مهن: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ [الأنعام: 103]

نانكو: ((د دونيايدا كس نهشيت وى بينت، بهلى ل ئاخره تى خودان باوهر خودايى خو دينن، نمو دگمهيته ديتنان و دورى لى دگرت و دزانيت كانى نمو د چاوانه، نمو د گمل وهلييتن خويى نهرمه، ب تشتين هوپر و قشارتى هووربينى شاره زايه)).

نهم باوهرييى دينين كو ل رورزا قيامه تى باوهردار دى خودايى خو بينن: ﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ۖ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ۝۲۳﴾ [القيامة: 22-23]

نانكو: ((رورزا قيامه تى روييتن دلخوشان د گمش و جوانن * نمو نافراندهرى خو دينن و خوشيى ب وى چهندي دهن)).

نهم باوهرييى دينين كو خودى چ ههفكويف نينن ژبهركو سالوخه تين وى د تهمامن: نهم باوهرييى دينين كو: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشورى: 11]

نهم باوهرييى دينين كو نمو: ﴿لَا تَأْخُذُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾ [البقرة: 255]

نانكو: ((چ نفروسك و خمو ناگمهنه وى)). نهفه زى ژبهركو ژيان و رېقهبرنا وى بو كار و بارتن چيكرينان د تهمام و بى كيماسينه.

ئەم باوەریی دینین کو خودی زوورداریی ل کەسی ناکەت، ژبەرکو دادیبا وی یا تەمامە، و ئەم باوەریی دینین کو ئەو یی بێناگەھ نینە ژ کار و کاریارین بەنییەن خۆ؛ ژبەرکو چاقدیریبا وی بۆ وان یا تەمامە و ب تەمامی دۆر ل وان گرتییە.

هەروەسا ئەم باوەریی دینین کو تەشەک ل ئەرد و ئەسمانان ل بەر خودی یی ب زەحمەت نینە، ئەفە ژی ژبەرکو زانین و هیز و شیانی وی د تەمامن: ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ [یس: 82] ئانکو: ((هەما کاری وی ئەگەر وی تەشەک فیا ئەو کو بیژیستی: (بە) فێجا ئەو دێ بیت، فێجا مراندن و زیندرکن و راکرنا پستی مرنی و کۆمکرن نیک ژ ئان کارانە)).

هەروەسا چ وەستیان و ماندیبوون ناگەهیتە وی، ژبەرکو هیز و شیانی وی د تەمامن: ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ﴾ [ق: 38]

ئانکو: ((و ب راستی هەر حەفت ئەسمان و ئەرد و هەر تەشەکی د نائەبەردا هەمی مە د شەش رۆژاندا ئافراندن و چ زەحمەت و وەستیان ب وئ چەندێفە نەگەهشتە مە. ئەف شیانا مەزن نیشانە ل سەر هندی کو خودی دشت مرییان زیندی بەکت)). لغوب ئانکو وەستیان و ماندیبوون.

ههروهسا ئهم باوهرييى ب وان ههمى باشناڤ و سالۆخهتان دئنين
يىن خودى بۆ خۆ بنهجه كرين يان پيغه مبهري وى ﷺ بۆ وى بنهجه
كرين، بهلى ئهم (بهرائهتا) خۆ ژ دوو هزارين گهلهك شاش دكهين كو ئمو
ژى (تهمثيل) و (تهكليف)ن.

وهكهه فكرن (التمثيل): ئهڤهيه مروڤ ب دلى خۆ يان ب
ئزمانى خۆ ببيژت: سالۆخهتئين خودى وهكى سالۆخهتئين چيكرىيانه.
چاوانى (التكليف): ئهڤهيه مروڤ ب دلى خۆ يان ب ئزمانى خۆ
ببيژت: سالۆخهتئين خودى د هوسا و هوسانه.

ههروهسا ئهم باوهرييى ب وى ئيكى ژى دئنين كو پيڤڤيه ئهم وان
ههمى سالۆخهتئين خودى رهد بكهين يىن وى ژ خۆ داينه پاش يان
پيغه مبهري وى ﷺ ژ وى داينه پاش، و ئهڤ رهدكرنه د خوازسته وى
چهندي ئهم وى سالۆخهتئين بهروڤاژى وى كو يى تهمامه تيببیه بۆ خودى
بنهجه بكهين، و ئهم خۆ ل سهر وى بيدهنگ بكهين يا خودى و
پيغه مبهري وى ﷺ ل سهر نهئاخشتين.

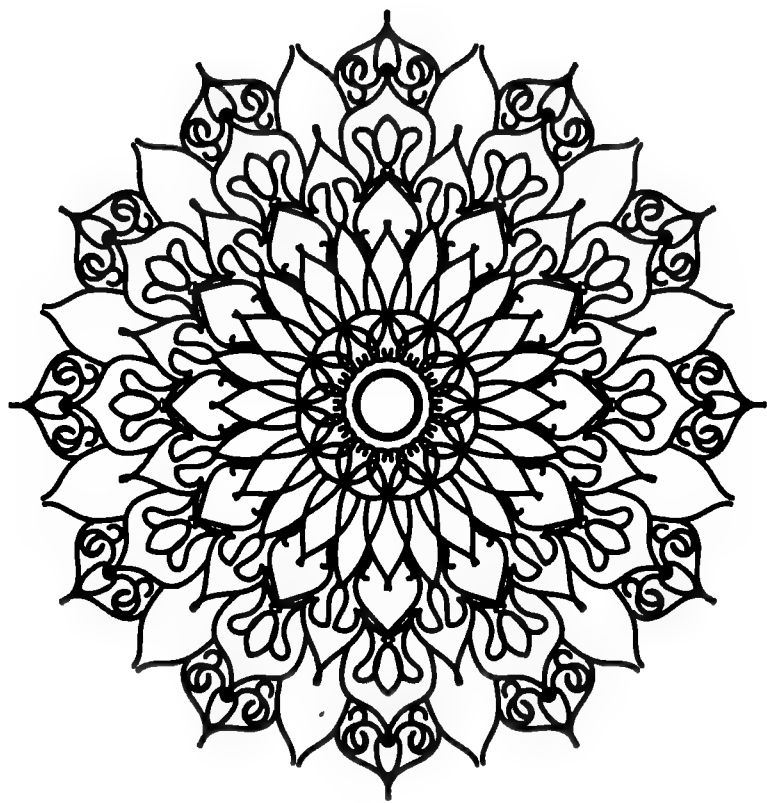
ئهم وهسا دبينين و مه باوهرييا ههى كو چوونا ل سهر ڤى ريكى
تشتهكى فهرزه و نابيت مروڤ ژى لادهت، ئهڤه ژى چونكى ئمو تشتى
خودى بۆ خۆ بنهجه كريت يان ژ خۆ دابسته پاش؛ ئمو هنگى دهنگ و
باسهكه خودى ب خۆ ل دۆر خۆ يى گۆتى، و خودى ژ ههميان باشر خۆ

د نیاسیت و ناخفتنا وی ژۍ ژ یا هممیان راستر و تازه تره، و زانینا
عهد و چیکرییتن وی دۆرئ ل وی ناگرن.

ههروه سا ئه و تشتن پیغه مبهری وی ﷺ بو وی بنهجه کری یان ژ وی
دایه پاش؛ ئه و هنگی دهنګ و باسه که پیغه مبهری وی ﷺ ده رباره ی وی
گۆتییه، و ئه و ژ هممیان باستر خودایی خو د نیاسیت و ژ هممیان
پتر باشی بو خه لکی دقیت و شیره تان لی دکهت و ناخفتنا وی ژۍ ژ یا
هممیان راستر و رهوان و ناشکهره تره.

ئه فجا گوپیتهکا زانینن، راستیی و دیار کرنی د ناخفتنا خودی و
پیغه مبهری ویدا ﷺ هیه، لهوا چ هیجهت نینن بو ره دکرنا قی
ناخفتنی یان ب گومان کهفتنا ل دۆر قه بویلکرنا وی.

پشکا

چاوا باوهریئی ب سالوځه تیڼ خودی بینین

نمو ناڅڅتنا بهری نوکه مه ل دور سالوځه تیڼ خودایی مهزن گوتی، چ
ب بهر فدهی بیت یان ژی ب کورتی، چ مه هندهک سالوځهت بو وی
بنهجه کرن یان ژی مه رده کرن، مه د قی ناڅڅتنا خو هه مییدا
پشتمستن ل سمر په رتووکا خودایی خو و سوننه تا پیغه مبهری خو ﷺ
(فهرموده یان) کریه، ههروهسا مه پشتمستن ل سمر وی تیگمه شتی
ژی کریه یا سهلفین قی نوممه تی و پشی وان نیمامین ریکا راست
ل سمر چوین.

مه باوهری هیه کو واجبه نم وان نایه تیڼ قورنائی و فهرموده یین
پیغه مبهری ﷺ یین ل دور قی بابتهی هاتین (کو سالوځه تیڼ خودینه)
ل سمر سمرقه هییا وان تیگمه یین و کا ب سمرقه چ رامان ددهن نم ژی
وی رامانی ژی ببهین وهسا کو بابتهی خودی بن و چ کیماسی بو وی
تیدا نه بن.

نم (بهرائه تا) خو ژ ریکا وان کسان دکه یین یین رامانا څان دهق و
تیگستان ژ رامانا وان یا دروست نموا کو خودی و پیغه مبهری وی ﷺ
مهرم پی هدی لادای و رامانه کا دی بو دانای.

ههروهسا ئهم (بهرائهتا) خو ژ پټکا وان کسان دکهين يټين پامانا
څان دهقان ژ کار ئيخستى و ئهو مەرهما خودى و پيغه مبهري وى ﷺ بو
وان ځياى نه هټلايه.

ههروهسا ئهم (بهرائهتا) خو ژ پټکا زنده گاځيکاران ژى دکهين يټين
گوټين نهٺ سالوخته ته وهکى سالوخته ټين چټکريپانه و چاوانى بو دانانين.
زنده بارى ځي ژى مه باوهريپه کا مسوگر ههيه کو ئهو تشتى د
په رتوکا خودى يان سوننه تا پيغه مبهري ويدا ﷺ هاتى؛ ئهو تشته کى
راست و دروسته و چ دهق ژ وان دژى چ دهقين دى نينن، نهغه ژى ژبه ر
گوټنا خودايى مهن:

﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا

كثيرًا﴾ [النساء: 82]

نانکو: ((نهرى ما نهوټن هه هزرتين خو د قورئانيدا ناکمن و بهري خو
ناده نه وئ حهقييا تيدا هاتى کو ب پهنگه کى پټک و پټک و موکوم
هاتيبه هندى دگههينيت کو ئهو ژ دهف خوديبه، نهگر ئهو ژ دهف ئيکى
دى بايه ژبلى وى؛ ئهو دا جوداهيبه کا مهن تيدا بينن)).

مه گوټ کو چ ههڅدژى د ناڅبهرا دهقين قورئان و سوننه تيدا نينه؛
چونکى هه بونا ههڅدژيبى د دهنگ و باساندا د خوازيته هندى کو

هندهک ژ وان هندهکین دی دره و ده‌ریخن، و نه‌شه تشته‌کئی مه‌حاله
ده‌بارهی دهنګ و باسین خودایی مه‌زن و پیغه‌مبه‌ری وی ﷺ.

ژبه‌ر ځئی چهن‌دئی ژئی؛ هر کسی بانگ‌شه‌یا وی ئیکئی بکه‌ت کو
هه‌څدژی د ناڅبه‌را نایه‌تین. په‌رتووکا خودیدا هه‌یه، یان هه‌څدژی د ناڅبه‌را
فه‌رموده‌ییتن پیغه‌مبه‌ری ویدا ﷺ هه‌یه، یان هه‌څدژی د ناڅبه‌را نایه‌ت
و فه‌رموده‌یاندا هه‌یه، هنگی نه‌ف کسی ب ځئی په‌نگی یان ژبه‌ر
مه‌ره‌ما خو یا خراب و چه‌پهل یان ژئی ژبه‌رکو دلئی وی یی نه‌ساخه ځئی
چهن‌دئی دبیتیت، له‌وا بلا کسی ځئی چهن‌دئی دبیتیت بو خو ته‌وبه بکه‌ت
و خرابییا خو به‌یتلیت و وی نه‌ساخییا د دلئی ویدا هه‌ی نه‌هیتلیت و دلئی
خو پاقر بکه‌ت.

هر کسی هزر ژئی د هن‌دیدا بکه‌ت کو هه‌څدژی د ناڅبه‌را نایه‌تین
په‌رتووکا خودیدا هه‌یه، یان هه‌څدژی د ناڅبه‌را فه‌رموده‌ییتن پیغه‌مبه‌ری
ویدا ﷺ هه‌یه، یان هه‌څدژی د ناڅبه‌را نایه‌ت و فه‌رموده‌یاندا هه‌یه،
هنگی نه‌گه‌ری ځئی تیگه‌هشتنا وی یان کیمیا زانست و زانینا وییه،
یان ژئی تیگه‌هشتنا وی یا ته‌مام نینه و کیماسیا تیدا هه‌ی، یان ژئی
ژبه‌ر هن‌دیه‌یه کو وی باش هزرتین خو د وان ده‌قاندان نه‌کرییه، له‌وا بلا بو
خو ل دویت زانینتی بگه‌رییت و بلا گه‌له‌ک هزرتین خو تیدا بکه‌ت هه‌تا
پاستی بو دیار دبیت، و نه‌گه‌ر پاستی هر بو دیار نه‌بوو؛ وی ده‌می بلا
بابه‌تی بو وی به‌یتلیت یی دزانیت و بلا ده‌ستا ژ ځئی هزرکړنا خو به‌رده‌ت

و بلا وی چەندی بیژیت یا وان کەستین کویر چووینە د ناڤ زانییدا
گۆتی: ﴿أَمَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا﴾ [آل عمران: 7]

ئانکو: ((مە باوەری ب ئی قورئانی ھدیە، ئەو ھەمی ژ دەڤ
خوڤایی مە و ل سەر ئەزمانی پیغەمبەری وی ﷺ بۆ مە ھاتیە)).

و بلا بزانیەت کوچ ھەڤدژی و ژێک جوداهی د ناڤەرا دەقین قورئان
و سوننەتیدا نینە.

پشکا

باوهری نینان ب مه لائیکه تان

ئەم باوهریی ب مه لائیکه تین خودی دئینین و ئەو: ﴿بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِه يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ [الانبیاء: 26-27]

ئانکو: ((فریشتە بەنییەتین خودی یێن نیزیکن * ئەو ژبلی گوهداریا وان یا باش تشتەکی خودی فەرمانا وان پی نه کری نابێژن، و هەتا ئەو دەستویرییی نەدەتە وان ئەو کارەکی ناکەن)).

خودایی مەزن ئەو ژ پوناھییی ئافراندن، ئەو ژی رابوون پەرستنا خودایی خۆ کر و خۆ ب دەست و بێه بەردا و ژ بن گوهداریا وی دەر نه کهفتن: ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ﴾ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْترُونَ ﴿٢٠﴾ [الانبیاء: 19-20]

ئانکو: ((ئەو ملیاکه تین نیزیکی وی خۆ ژ پەرستنا وی مەزنتەر لی ناکەن و ئەو ناوەستییەن. ڤیجا چاوا دبیت عەبدەکی وی یان چیکریه کی وی ببیتە شریک بۆ وی؟ * ئەو هەردەم نڤیژی و زکری خودی دکن، نه ئەو لاواز دهن و نه شر دهن)).

خودئ ئمو ژ مه ئشارتینه و ئمم نهشتین ب چاڤین خو وان ببینین، و دبیت خودئ ئمو نیشا هندهک عهبدین خو دابن، چونکی پیغه مبهری خودئ ﷺ جبریل ل سمر شیوهیی وی یی دروست دیت، وی شمش سمد چنگ پیغمبوون و د ناڅهرا ئمرد و ئسمانی تری کریو¹، ههروهسا جبریل ده می چویه دهڅ مهربه می؛ خو ئینا سمر رهنگی مرځه کئی ته مام، پاشی د گمل وی ئاخفت و ئمو ژی د گمل وی ئاخفت. و جارهکا دی جبریل هاته دهڅ پیغه مبهری خودئ ﷺ و وی ده می صهحابییین وی ژی ل دهڅ وی بوون، ئی جارئ جبریل ل سمر شیوهیی زهلامه کی هاته دهڅ وان کو کسهک ژ وان ئمو نه دنیا سی و چ نیشانین سهفرئ ژی ل سمر وی د دیار نه بوون، جلکی وی گهله کئی سپی بوو، پرچا وی گهلهکا رهش بوو، ئینا پروینشته دهڅ پیغه مبهری ﷺ و چوکین خو گهاندنه چوکین پیغه مبهری ﷺ، و دهستین خو دانانه سمر رانین خو، پاشی د گمل پیغه مبهری خودئ ﷺ ئاخفت، پیغه مبهری ژی د گمل وی ئاخفت، ل دویماهییین ژی پیغه مبهری ﷺ گوته صهحابییین خو کو ئمو جبریل بوو هاتییه دهڅ وان².

¹ رواه البخاري في صحيحه (140/4) بدء الخلق وكذا في تفسير سورة النجم (176/6) ومسلم في صحيحه (158/1) الإيمان حديث: (280 – 282) وانظر الفتح لابن حجر (610/8).

² رواه البخاري في صحيحه (19/1) الإيمان باب سؤال جبريل النبي صلى الله عليه وسلم وكذا في تفسير سورة لقمان، ومسلم في صحيحه (37/1) الإيمان حديث:

ئەم باوەرییە دینین کو مەلائیکەتان ھندەک ئەرک ھەنە و ئەو پێ
ھاتینە پاسپاردن، قتیجا ژ وان مەلائیکەتین ب ئەجامدانا ھندەک ئەرکان
ھاتینە راستپاردن:

جبریل: ئەرکی وی گەھاندنا وەحییە، قی وەحیی ژ دەف خودی
دینیت و دگەھینیتە وی پیغەمبەری خودی، یی خودی فەرمان پێ ل وی
کری.

میکائیل: ئەرکی وی ئینانە خوارا بارانییە و شونکرنا گیایە.

ئیسرافیل: ئەرکی وی ئەقەبە ئەو دی پفکەتە بووقی دەمی قیامەت
پادبیت و دەمی خەلک ژ ناڤ قەبرین خۆ رادبەقە.

مەلائیکەتی مرنی: ئەرکی وی کیشانا روحایە ل دەمی ژییە وان
ب دویماییک دەیت.

مەلائیکەتی چایان: ئەرکی وی ژ ب پتەبەنا کار و بارین
چایانە.

مالك: دەرگەقانی جەھنەمی.

هندهک مهلائیکه‌تین دی ژى هه‌نه ئه‌رکى وان ئه‌و زاروکن یین هیشتا
 د ناڤ مالبچوکی دایکیدا، هنده‌کین دی مروڤی د پارێزن، هندهک ژى
 کار و کرپارتن مروڤی دنقیسن، و ههمی مروڤان دوو مه‌لائیکه‌ت یین
 هه‌ین: ﴿إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ۖ مَا يَلْفُظُ مِنْ
 قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ﴾ [ق: 18-17]

نانکو: ((دهمى ئه‌و هه‌ردوو فریشته یین زیره‌شان بو وی ل لایى وی
 یى راستى و یى چه‌پى کارى وی دنقیسن، ئه‌وى ل لایى راستى
 باشیان دنقیست، یى ل لایى چه‌پى خرابیان دنقیست * هه‌ر گۆته‌کا
 ئه‌و بیژیت ملیاکه‌ته‌کى ل ده‌ڤ هه‌ی زیره‌شانییى لى دکه‌ت و گۆتئا وی
 دنقیسیت، ئه‌و ملیاکه‌ته‌کى ئاماده‌یه و بو هندی یى هاتییه
 ئاماده‌کرن)).

هندهک مه‌لائیکه‌تین دی ژى هاتینه پاسپاردن ب پرسپارکنا ژ مری
 پشتی کو ده‌یتته راده‌ستکرن بو ناخی و ده‌یتته ئه‌شارتن، ل ڤیترى دوو
 مه‌لائیکه‌ت دى هینه ده‌ڤ وی و دى پرسپاری ژ وی کمن کا خودایى ته
 کییه؟ ئایینى ته چییه؟ پیغه‌مبه‌رى ته کییه؟ ئه‌ڤجا: ﴿يُنَبِّئُ اللَّهُ الَّذِينَ
 آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ
 وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ [ابراهیم: 27]

نانکو: ((خودى خودان باوهران ب پديقا حق و موکوم کو پديقا (لا
إله إلا الله محمد رسول الله)، د ژينا دونيايتدا و ل دهمن مرنى و د
قمبرى ژيدا گاځا همدوو ملياکت پرسيارى ژى دکمن موکوم دکمت،
خودى زورداران د دونيايى و ناخره تيدا ژ راستيى بهرزه دکمت، تشتى
خودى بقت ژ توفيقا خودان باوهران و سردابرن کافران نمو دکمت)).

هندهک مه لانيکمت ژى هه نه نمرکى وان چاډريکړنا خه لکى
به حشيتيه: ﴿وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ۖ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
يَا صَبْرُتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ﴾ [الرعد: 23-24]

نانکو: ((فرشته د هه مى ده رگه هانرا ب سمر وانقه دهينه ژوور؛ دا
پيروزياهيى ل وان بکمن کو نمو هاتينه به حشيتى * فرشته دبيتړنه
وان: ژ بهر صهرا هموه کيشاى ل سمر گوهداريا خودى هوين ژ همر
نه خوشييهکى ب سلامه تى بن، قتيجا به حشيت چ خوش خانيني
دويماهييتيه)).

پيغه مبرى خودى ژى تاماره ب وي نتيكى دايه کول نسمانى
جههک يى هه دبيتړنى (بيت المعمور)، هر روژ حفتى هزار

مهلائیکهت دچنه د ناڅ څی جهیدا - و د څه گوهاستنه کا دیدا هاتییه کو
نڅیږی تیدا دکمن - و جاره کا دی دؤرا وان ناهیت کو بچنه د ناڅدا¹.

پشکا

باوهری ئینان ب پهړتووکان

نهم باوهریږی دینین کو خودایی مهزن هندک پهړتووک بو
پیغه مبهرتن خو ئینانه خوار، ئەف پهړتووک به لگنه ل سهر ههمی
مروځان و هیجه تی ل سهر وان رادکهن، و ئەو کسێ کار پی بکهت ژي
دی بهرئ وی دهنه ریکا راست و ریکا سهره رازیږی، ئەف مروځه دی
حیکمهت و کارنه جهیږی بو خو ژي فیرین و دی دل و دهروونین وان
پاقر کهن.

نهم باوهریږی دینین کو خودایی مهزن د گهل هر پیغه مبهره کی وی
هنارتی؛ پهړتووک ژي هنارتیه، ئەفه ژي ژهر گوتنا وی دهمی
دبیژیت: ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ
لِيُقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ [الحديد: 25]

نانکو: ((ب راستی مه پیغه مبهرتن خو ب به لگه یین ناشکرا
هنارتن، مه پهړتووک ب ئەحکام و شریعتفه د گهل وان ئینا خواری،
مه تهرازی ژي ئینا خواری؛ دا مروځ ب دادیږی سهره ده ریږی د گهل
ئیک و دوو بکهن)).

ئەمۇ پەرتووكىن ئەم دزانين ژى ئەفەندە:

۱- تەورات: ئەمۇ خۇدئى بۆ پىتغەمبەرى خۆ موساى (سلاڭ لى بن) ئىنايە خوارى، و ئەمۇ مەزىن تىپىن پەرتووكە بۆ بەنۇ ئىسرائىلىيان ھاتىيە خوارى: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَخْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ﴾ [المائدة: 44]

ئانكو: ((ھىندى ئەمىن مە تەورات ئىنايە خوارى، رېنىشادانا ژ بەرزەبونى و ئاشكەراكرنا ئەھكامان تىدا ھەيە، و وان پىتغەمبەران يىتىن خۆ ئىخستىيە ژىر حوكمى خۇدئى و باوھرى پى ئىناى حوكم پى د ئاقبەرا جوھىياندا كرىيە، و ئەمۇ ژ حوكمى وى دەرەكەڭتىنە و وەرسادان ژى نەئىخستىيى، و زانايتىن جوھىيان يىتىن خۇدايى و زانايتىن رىبەر و مەزن يىتىن خەلكى ب شىرەتتى خۇدئى پەروەردە دكەن وان ژى حوكم پى كرىيە؛ ئەمۇ ژ بەر كو پىتغەمبەرتىن وان تەورات و تىگەھشتىن و كار پى كرنا ب وى ئىمانەتى وان كرېو، و ئەمۇ زانا شاھد بوون كو وان پىتغەمبەران ب كىتابا خۇدئى حوكم د ئاقبەرا جوھىياندا كرېو)).

ب- ئىنجىل: ئەمۇ خۇدئى بۆ پىتغەمبەرى خۆ عىساى (سلاڭ لى بن) ئىنايە خوارى، ئەڭ ئىنجىلە ژى راست دەرئىخەرە بۆ پەرتووكا بەرى خۆ

کو تموراته و وی تمام دکت: ﴿وَأَتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ
وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ [المائدة: 46]

نانکو: ((و مه ننجیل بۆ وی ئینا خوارئ هیدایمت بۆ یتکا حق، و
ناشکمراکرن بۆ وی تشتی خەلکی نەزانی ژ حوکمی خودی، و شاهد و
دیدەفان ل سەر راستگویییا تموراتی و وان حوکمێن تیدا هەین، مه نمو
کریو ناشکمراکرن بۆ وان یێن ژ خودی د دترسن و پاشقەبرن بۆ وان ژ
کرنا گونەهان)).

﴿وَلَا جِلَّ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي هُرِّمَ عَلَيْكُمْ﴾ [آل عمران: 50]

نانکو: ((و دا ب وه حیییا خودی ئەز هەندەکتی ژ وی یا خودی ل سەر
هەموه حەرام کری وهک شەککرن و دلۆفانی ژ خودی بۆ هەموه حەلال
بکەم)).

ج- زەبوور: ئەوا خودی بۆ پێغەمبەری خۆ داوودی (سلاڤ لی بن)
ئینایە خوارئ.

د- صوحوفین ئیبراهیم و مووسای (سلاڤین ل سەر هەردوووان
بن).

ه- قورئانا مهزن: ئەوا خودی بۆ پێغه مبه‌ری خۆ موچه ممه‌دی ﷺ
 کو دویمایه‌یک پێغه مبه‌ره ئینایه خوارئ: ﴿هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ
 الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ﴾ [البقرة: 185]

ئانکو: ((دا بۆ مرۆفان بیته پێنیشانده‌ر، و نیشانین ئاشکه‌را ل
 سه‌ر هیدایه‌تا خودی و ژێکجودا کرنا د ناڤه‌را پاستیی و نه‌پاستیی
 تیدا هه‌نه‌))، قیجا ئەو: ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا
 عَلَيْهِ﴾ [المائدة: 48]

ئانکو: ((و هه‌ر تشته‌کی تیدا هه‌ی حه‌قییه و شاهده‌یی ل سه‌ر
 پاستگویییا وان په‌رتووکی‌ن به‌ری خۆ دده‌ت و کو ئەو ژ ده‌ف خودینه و
 ئەو ل سه‌ر وان یا حاکم و زال و نه‌مینه‌))، و ب قی قورئانی خودی
 هه‌می په‌رتووکی‌ن به‌ری وی نه‌سخ‌کرن و حوکمی وان نه‌هیتلا، و سوز دا
 کو قورئانی ب پارێزیت ژ ده‌ستقه‌دانا ده‌ستقه‌دانکه‌ر و دلنه‌خۆشان: ﴿إِنَّا
 نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾ [الحجر: 9]

ئانکو: ((هه‌ندی ئەمین مه‌ قورئان بۆ موچه ممه‌د پێغه مبه‌ری ﷺ یا
 ئینایه خوارئ، و ئەم ب پاراستنا وی رادبین دا چ لی نه‌هیته‌ زیده‌کرن و
 چ ژێ کیم نه‌بیت، و چ ژێ نه‌هیته‌ به‌رزه‌کرن))، ئەفه ژێ چونکی قورئان
 دی هه‌تا رۆژا قیامه‌تی مینیت هێجه‌ت ل سه‌ر خه‌لکی هه‌می.

بهلې هندیکه په پرتووکین بهری وینه؛ نو د دهمکینه و گړدایی
 دهمه کی ده ستینشانکرینه و دی ب دویمایک هین ب هاتنه خوارا وی
 په پرتووکا وان نهمخ دکهت و وی گوهارتن و شتواندنا ب سهر واندا
 هاتی دیار دکهت، ژبر فئ چندی ژی نو نه د پاراستینه ژ خله تیپی
 (و نه د مه عصومن)، لهوا شتواندن و گوهارتن و زده کرن و کیمکرن
 تیدا ب سهر واندا هاتییه.

﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ [النساء: 46]

نانکو: ((ژ جوھیان دهسته کهک هیه کاری خو یی کریه نو
 ناخفتنا خودی بگوهورن)).

﴿قَوْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
 لَيْشَرُّوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا قَوْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبْتُ أَيْدِيهِمْ وَقَوْلٌ لَهُمْ مِمَّا
 يَكْسِبُونَ﴾ [البقرة: 79]

نانکو: ((ثیجا نه مان و تیچوون بو وان مهزنه زانایتن جوھیان بیت
 نهوین کیتابی ب دهستی خو دنقیسن، پاشی دبیرن: نهغه ژ دهف
 خودییه و د تهوراتی دا هیه؛ دا بهرامبر فئ چندی نو په رتاله کی
 دونیایی وهربرگرن. ثیجا ژ بهر نقیسینا وان بو فئ خرابییی ب دهستین
 خو جزایه کی نو پی تی بچن بو وان هیه، و جزایه کی نو پی تی بچن

بۆ وان هديه ژ بمر وی مالى حرام یی نمو بهرامبر وهر دگرن، وهکی
بمرتیلان و هندهک تشتین دی)).

﴿قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ
تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا﴾ [الانعام: 91]

نانکو: ((تو - ئەمى موحه محمد - بێژە وان: ئەگەر وەسا بیت وهکی
هوين دبێژن، پا کى نمو کىتاب ئینایه خوارى یا موسا بۆ ملله تى خو
بى هاتى کو پۆناهى و پێنیشاندهر بوو بۆ وان؟ پاشى بمرى ناخفتنى بۆ
جوهییان هاته دان بۆ پاشقه لیدانا وان: هوين ئى کىتابى دکهنه د
پهرکێن بژالدها، هنده کان هوين ناشکرا دکهن، و گهله کى هوين ژى
قهده شیرن، و ژ وی تشتى وان ژى قهشارتى سالۆخه تین موحه ممدى
﴿و یتغهمبه رینیا وی بوو﴾).

﴿وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا
هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ
عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ [آل
غمران: 78-79]

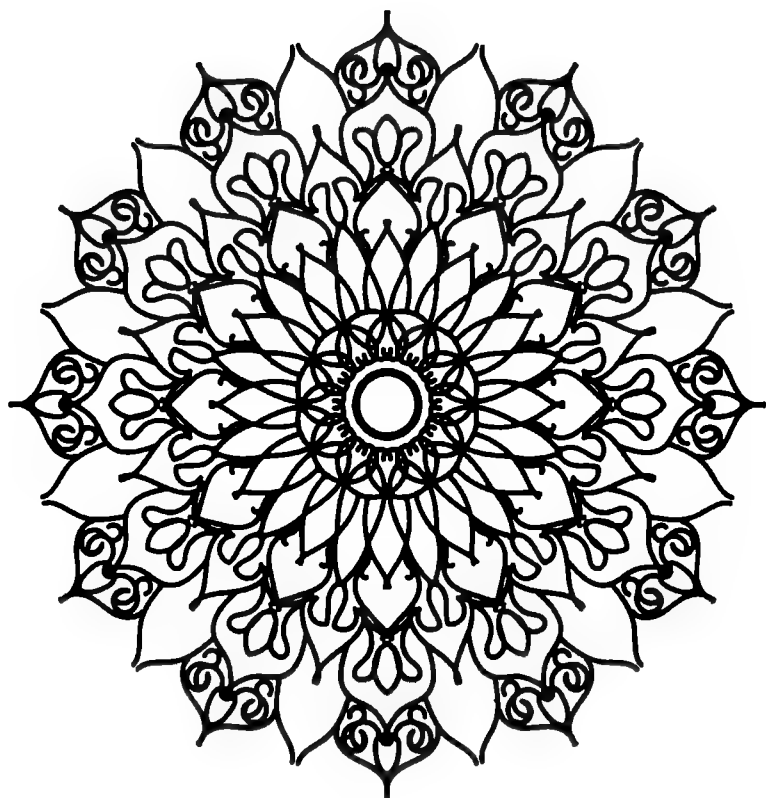
نانکو: ((و ژ جوهییان کۆمهک هديه وهر بادانى دئىخه گۆتنى، و
ناخفتنا خودى دگوهورن؛ دا خه لکی وەسا تیبگمهینن کو ئەهه ژ گۆتنا

خودتيه، کو تموراته و نمو ب خو نه ژ وټيه، و نمو دبټرن: نهغه ژ دهف
خودتيه وي ب وهی بؤ پټيغه مبري خو موسای هنارتيه، نمو ب خو
نه ژ دهف خودتيه، نمو ژ بمر دونيايا خو دره وي ل سمر نافي خودي
دکمن، و نمو دزانن کو نمو ددره وينن * نموويه بؤ مروقه کی کو خودي
کيتابا خو بؤ بينته خوار و د نافيبرا خه لکيدا بکته حکم و بؤ
پټيغه مبريني هلبټرت، پاشی نمو بټرته مروقان: هوين من بهر تسن
ژبلی خودي)).

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ
تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ هه تا دگهيته: ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ [المائدة: 15-17]

نانکو: ((نهی گهلی خودانین کیتابی ژ جوهی و فهلان، ب راستی
پټيغه مبري مه موحه ممد ﷺ بؤ هموه هات گهله کی ژ وي یا هموه ل
خه لکی قدمات ژ تموراتي و ننجیلی ناشکرا دکمت و تشتي پټدفي
نميت دهيت. ب راستی پړونا هییه ک و کیتابه کا ناشکرا ژ خودي: کو
قورنانه، بؤ هموه هات * خودي ب فتي کیتابا ناشکرا بهري وي يي
دویکه فتنا رازبوونا خودي کری دده ته پټکين بهناهیي و سلامه تيبي،
و وان ب نانهییا خو ژ تاریيټن کوفري دهرديخته پړوناهییا باوه ريبي و
بهري وان دده ته ديني خو يي راست * ب راستی نمو فله کافربون
نموين گوتين: خودي مسيحي کوري مبريه مييه ...)).

پشکا

باوهری ئینان ب پیغه مبه‌ران

نهم باوهرییی دئینین کو خودی هندهک پیغه مبه‌ر بۆ مروّثان هنارتینه:
﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ
وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ [النساء: 165]

ئانکو: ((من هندهک پیغه مبه‌ر بۆ به‌نییئن خو هنارتینه دا مزگینییی
ب قه‌نجیا من بدنه وان و وان ژ عه‌زابا من بترسینن؛ دا پشتی
هنارتنا پیغه مبه‌ران مروّثان چو هتجه‌تهک نه‌مینیت. خودی د مولکی
خودا یی زال بوویه و د ریتقه‌برنیدا یی کاربنه‌جه بوویه)).

نهم باوهرییی دئینین کو ئیکهم پیغه مبه‌ر نوح بوو و دویم‌هیک
پیغه مبه‌ر موحه‌مه‌د بوو، (سه‌لات و سه‌لامین خودی ل سه‌ر هه‌می
پیغه مبه‌ران بن): ﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ
بَعْدِهِ﴾ [النساء: 163]

ئانکو: ((ئهی موحه‌مه‌د مه وه‌حی ب گه‌هاندنا په‌یامی بۆ ته
هنارتیه هه‌ر وه‌کی مه بۆ نوو‌حی و پیغه مبه‌رین پشتی وی هنارتی)).

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ [الأحزاب: 40]

نانکو: ((موحه محمد بابی چ زهلامتین هوه نهبوو، بهلی ئهو
پیغه مبرئی خودییه و دویماهیئی پیغه مبرانه، قیجا پستی وی ههتا
روژا قیامهتی چ پیغه مبرینی نابیت)).

باشترین پیغه مبر موحه محمد ﷺ، پاشی ئیبراهیم، پاشی موسا،
پاشی نوح، پاشی عیسائی کویری مریه می، و نهفه ئهو پیغه مبرن یین د
قئی گوتنا خودایی مهنذا هاتینه دیار کرن: ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ
وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا
غَلِيظًا﴾ [الأحزاب: 7]

نانکو: ((و تو بهحس بکه ده می مه پهیما نا موکوم ژ پیغه مبران
وهرگرتی کوئهو پهیاما مه بگهینن، مه پهیما ن ژ ته و ژ نووحی و
ئیبراهیمی و موسای و عیسائی کویری مریه می وهرگرت و مه پهیما نا
موکوم ژ وان وهرگرت کو پهیاما مه بگهینن)).

مه باوه ریبا ههی کو شرعیه تی موحه محمدی ﷺ ئهو قنادر و بها و باشی
ب خوڤه گرینه یین د شرعیه تین فان پیغه مبرین هاتینه تاییه تمه ندرندا
ههین، نهفه زی ژبهر گوتنا خودایی مهن: ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ

نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ
وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ ﴿الشورى: 13﴾

نانکو: ((ژ وی دینی مه بۆ ته - نئی موحهممد - ئینایه خواری، خودی
ئو شریعت بۆ ههوه - گملی مروژان - دانایه یی وی شیرت پی ل نووخی
کری کو بگهینته خلکی و نیشا وان بدهت، و یی مه شیرت پی ل
ئیسراهم و مووسای و عیسای کری (و ئهف همر پینجه پیغه مبهرتن
ئولولعهزمن) کو هوین ب تموحیدی و گوهداری و پهرستنا خودی ب تنی
دینی ب جه بینن، و هوین د وی دینیدا یی من فرمان پی ل ههوه کری
ژیک جودا نهبن)).

ئهم باوهریی دینین کو ههمی پیغه مبهر مروژن و یین هاتینه
ئافراندن، کهسهک ژ وان چ سالوخته تین خودایینی پی ل دهف نینن،
خودایین مهزن د دهرحهقی نووچیدا کو ئیکم پیغه مبهره دبیریت: ﴿وَلَا
أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ﴾ [هود:
31]

نانکو: ((او ئهز نابێژمه ههوه: کو گهنجینه یین خودی د دهستی من
دانه، ئهز تشتی نه بهرچاژ نزانم، ئهز نه فریشته یه کم ژ فریشته یان))، و
خودی فرمان ل موحهممدی دویمه هیک پیغه مبهر ﷺ کر کو ببیرت:

﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ
إِنِّي مَلَكٌ﴾ [الأنعام: 50]

ټانکو: ((و نهز نابيژمه ههوه: کو گه نجينه يتين خودی د دهستی من
دانه، نهز تشتی نه بهرچاڅ نزانم، نهز نه فرشته يه کم ژ فرشته يان))، و
بييژيت: ﴿لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ [الأعراف:
188]

ټانکو: ((ژ وی پيښه تر يا خودی حمز کری نهز نه شيم نه چ مفای
بگه هينمه خو و نه چ زبانی ژ خو پاشقه لی بدهم))، و بييژيت:
﴿إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا﴾ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ
وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢١﴾﴾ [الجن: 21-22]

ټانکو: ((هندي نهزم نهز نه شيم زيانه کی ژ ههوه بدهمه پاش، يان
مفایه کی بگه هينمه ههوه * تو بيژه: هندي نهزم کس نينه من ژ عهز ابا
خودی پرگار بکوت نه گهر من بی نه مریا وی کر و نهز جهه کی نابینم ژ
عهز ابا وی بره ښمی)).

نم باوه ریی دینین کو نمو ژي عهبدین خودینه، خودایی مهزن
قهدری وان یی گرتی ب هنارتنا وهی و په یمانا خو بو سهر وان، و
په سنین وان کرینه و نمو ب هندي سالوخت کرینه کو نمو یی ل
بلندترین ناستی عهبدینییی بو خودی، څیجا خودی ل دور ښکهمین

پيغه مېر کو نوحه گوت: ﴿ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا﴾ [الإسراء: 3]

نانکو: ((نهی دوونده ها وان یین مه د گهل نوحی د گهمییدا هه لگرتین هوین چ شریکان بو خودی د پهرستییدا چینه کمن و شوکرا قهنجییتن وی بکمن، وهکی نوحی (سلاف لی بن) دکر؛ چونکی نهو ب دل و نه زمان و لهشی خو بو خودی به نییه کئی گهلهک سوپاسدار بو))، و ل دور دویماهییک پیغه مېر کو موحه ممه ده ﷺ گوتی: ﴿تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا﴾ [الفرقان: 1]

نانکو: ((بهره کاتین خودی د مه زن بووینه و خیراتین وی د مشه بووینه و سالوخته تین وی د ته مام بووینه، نهو خودایی نهو قورئان بو به نییی خو موحه ممه دی ﷺ ئینایه خواری یا حقی و نه حقی ژیک جودا کری؛ دا نهو بو مروث و نه جان ببیته پیغه مېر و وان ژ عه زابا خودی بترسینیت))، و ل دور پیغه مېر تن دی ژي گوت: ﴿وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ﴾ [ص: 45]

نانکو: ((و تو به حسنی به نییتن مه: ئیبراهیم و ئیسحاق و یه عقوبی بکه؛ چونکی نهو ل سمر عیباده تی خودی د خودان هیز بوون، و د دینی ویدا د شاره زا و خودان دیتن بوون)).

﴿وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾ [ص: 17]

نانکو: ((و تو بهحسی بهنیهی مه داوودی بکه نموی خودان هیز ل سمر دوژمنتین خودی و یی همدارکیش ل سمر گوهداریا خودی، هندی نموه وی گهلهک تموبه دکر و ل وی تشتی دزقری یی خودی ژی پازی)).

﴿وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ﴾ [ص: 30]

نانکو: ((و مه سولهیمان دابوو داوودی و مه ب وی قهنجی لی کر، سولهیمان چ بهنیهکئی باشه، هندی نموه وی گهلهک تموبه دکر و ل خودی دزقری))، و ل دور عیسایی کوپی مهربهمنی ژی گوت: ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ [الزخرف: 59]

نانکو: ((ههما عیسایی کوپی مهربهمنی بهنیهکه مه ب پیغه مهربینی قهنجی د گهل کریه، مه نمو بو ئسرائیلیان کربوو عیبرهت دا نمو مهنییا مه پی بزائن)).

نعم باوهرییی دئینین کو خودایی مهزن ههمی پهپام ب پهپاما موحه ممدی ﷺ ب دویماهیک ئیناینه و نمو بو ههمی مروّفان هنارتیه، نهفه ژی ژهر گوتنا خودی دهمنی دبیریت: ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ
وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿[الأعراف: 158]

نانکو: ((تو - نهی موحه محمد - پیژنه ههمی مروقان: هندی نهزم نهز
پیغه مبهری خودی مه بو هموه ههمیان نهکو بو هنده کان ب تنی، نمو
خودایی مولکی نسمانان و نهردی و ههر تشته کی د نااذا یی وی،
نابیت خودایی و پهرستن بو نیکی دی بیت ژبلی وی، یی خودان شیانه
کو چیکرییان بدهت و بیهت و جاره کا دی زتندی بکته، قیجا هوین
باوهرییی ب خودی و تموحیدا وی بینن و باوهرییی ب پیغه مبهری وی
موحه ممدی ﷺ بینن پیغه مبهری نه خوانده فا نمو باوهرییی ب خودی
دینیت و ب وی یا بو وی ژ دهف خودایی وی هاتی و ب وی یا بو
پیغه مبهری بهری وی هاتی، هوین دویکه فتنای پیغه مبهری بکهن و
کاری ب وی بکهن یا نمو فهرمانی پی ل هموه دکته: دا بهلکی بهری
هموه بو ریکا راست بهیته دان)).

نم باوهرییی دینین کو شهرعته وی ﷺ نایینی نیسلامیه، نمو
نایینی خودی پی رازی بووی کو ببیته نایینی به نیییت وی، و خودی ژ
وی پیغه تر چ نایینن دی قهویل ناکته، نهفه زی ژهر گوتنا خودی
دهمی دبیریت: ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ [آل عمران: 19]

نانکو: ((هندی دینه یی خودی بۆ به‌نییین خو پی رازی بووی و پیغه‌مبه‌رتن خو پی هنارتین، و ژبلی وی ب چ دینین دی رازی نابیت ئیسلامه، ئیسلام نموه مروث عیباده‌تی بۆ خودی ب تنی بکه‌ت و خو تسلیمی وی بکه‌ت، و دویچوونا پیغه‌مبه‌ران بکه‌ت))، و گوتنا وی: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدة: 3]

نانکو: ((ئه‌قروکه ب ته‌مامکرنا شریعه‌تی و ب سه‌رکه‌شتنی من دینی هه‌وه دینی ئیسلامی بۆ هه‌وه پتیک ئینا و من قه‌نجیا خۆ ل سه‌ر هه‌وه ته‌مام کر ب ده‌ریخستنا هه‌وه ژ تارییین جاهلیه‌تی بۆ رۆناهییا ئیسلامی، نه‌ز رازی بووم ئیسلام بۆ هه‌وه ببته دین قتیجا هه‌وین پتیکیرییی پی بکه‌ن و خو ژئی قه‌ده‌ر نه‌که‌ن))، و گوتنا وی: ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [آل عمران: 85]

نانکو: ((و هه‌رچییی دینه‌کی ژبلی ئیسلامی داخواز بکه‌ت، و ئیسلام نموه مروث ب ته‌وحیدئی و گوهدارییی خو ته‌سلیمی خودی بکه‌ت، و باوه‌رییی ب پیغه‌مبه‌ری دویماهییی موحه‌مه‌دی ﷺ بینت، دویچوونا وی بکه‌ت و قسشارتی و ئاشکه‌را ئه‌و بقیت، ئه‌و دین ژ وی ناھیته قه‌بوولکرن و ئه‌و ل ئاخه‌رتی ژ زیانکارانه ئه‌وین پشک و بارین خو ژ ده‌ستداین)).

ههروهسا مه باوهرييا ههه ههر كهسى ئهفرۆكه بانگهشئ بۆ ئايينهكئ
 دئ بكهت و وهسا هزر بكهت و ببيژئيت كو ژبلى ئيسلامئ ئهه ئايين
 ژئ ل دهف خودئ يئ دروسته، ئيجا چ ئهف ئايينه ئايينئ جوهرى و
 فهلهيان بيت يان ئيكي دئ بيت، مه باوهرييا ههه كو ئهف كهسى ب
 ئي رهنگي بيت كافره، و ئهگهر ئهه كهس د بنياتدا موسلمان بيت؛ دئ
 داخواز ژئ هئته كرن تهوبه بكهت و ل گوتنا خو بزقريتهه، ئهگهر تهوبه
 نهكر دئ وهك مروقهكئ مورتهد هئته كوشتن چونكى ئهوى يئ ب ئي
 گوتنا خو قورئانئ درهه دهرديئخيت.

ئهم باوهرييئ دينين كو ههر كهسى كوفريئ ب پهياما موحهمههه
 ﷺ ئهوا كو بۆ ههمى مروقان هاتى بكهت و باوهرييئ پئ نهئنييت،
 ئهه هنگي وى كوفري ب ههمى پئغهمبهريئ دئ ژئ كرييه، ههتا وى
 كوفري ب وى پئغهمبهري ژئ كرييه يئ ئهه ل دهف خو وهسا هزر
 دكهت و دبئژئيت كو ئهوى باوهرييا پئ ههه و دويشچوونا وى دكهت،
 ئههه ژئ ژبهه گوتنا خودئ: ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ﴾ [الشعراء:

[105]

ئانكو: ((مللهتئ نووحي درهه ب پهياما پئغهمبهريئ خو كر، ئيجا
 ب ئي چهندي وان درهه ب ههمى پئغهمبهههه (كر)). ئيجا خودئ ئهف
 كهسه وهسا ههمارتن كو وان درهه ب ههمى پئغهمبهريئ دئ ژئ

کریه، هەر چهنده بهری نووخی چ پتغه مبه ر نه هاتبوون ژى، خودى
گوته ژى:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ
سَبِيلًا﴾ (النساء: 150-151) ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا﴾ (النساء: 151-150)

نانکو: ((هندى نهون يتين ب خودى و پتغه مبه رتن وى کافروين ژ
جوهى و فهلان و دثين کو د ناڅبه را خودى و پتغه مبه رتن ويدا ژتيک
جودا بکه ن کو باوه رييى ب خودى بينن و وان پتغه مبه رتن وى هنارتين
دروين دهر بيخن، يان باوه رييى ب هنده ک پتغه مبه ران بينن و ب
هنده کان نه نين و ژ دره و بيژن هنده ک پتغه مبه ران دره و ژ کيسى
خودايى خو کرينه، وان دثيت پتکه کى بو خو بگرن بو وى سه رداچوونا
وان ژ دهف خو ئينايه دهرى و نوى دهرتخستى * نه وين هه نه کافرتين
ب راستى و دورستى و مه بو کافران عه زابه کا نه و پى بشکين و
په زيل بين ناماده کریه)).

ئم باوه رييى دثينين کو پشتى پتغه مبه رى خودى موحه ممدى ﷺ چ
پتغه مبه رتن دى نين، و ههر کسى پشتى وى بانگهشا وى ئيکى
بکه ت کو نه و پتغه مبه ره يان وى کسى راست دهرتيختى وى

بانگه‌شتی دکه‌ت؛ هنگی نه‌و کافره، چونکی نه‌و یی قورن‌ان و سوننه‌تی و
نی‌کده‌نگییا موسلمانان دره‌و ده‌رئی‌خیت.

ئه‌م باوه‌رییی دئینین کو پیغه‌مبه‌ری خودی ﷺ هنده‌ک
خه‌لیفه‌یتین سه‌ر‌راست یین هه‌ین، وی نه‌و یی ل دویف خو هیلاین و
یتین بووینه جیگرین وی د نا‌ف ئوممه‌تا ویدا، بو زانین و گازیکرنا
بو ئیسلامی و ب ریشه‌برنا کار و بارین موسلمانان، و مه‌ باوه‌رییا
هه‌ی کو یی ژ هه‌مییان باشر و ژ هه‌ژیتر بو خیلافه‌تی نه‌بو به‌کری
راست‌گۆیه، پاشی عومه‌ری کو‌ری خه‌طابی، پاشی عوسمانی کو‌ری
عه‌فانی و پاشی عه‌لییی کو‌ری نه‌بو طالبی (خودی ژ هه‌مییان
رازی بیت).

ئيجا کا چاوا د قه‌در و بهایی خو د شه‌ریعه‌تیدا ب قی پزیه‌ندیی
بوون؛ ئاها د قه‌ده‌را خودی ژیدا نه‌و هه‌ر ب قی پزیه‌ندیی بوون، و
ژبه‌رکو خودی خودانی حیکمه‌تا مه‌زن و بلنده، خودی کسه‌کی ناکه‌ته
مه‌زنی باشرین چهرخی مرو‌فان و هنده‌ک مرو‌فین ژ وی باشر هه‌بن و
ژ هه‌ژیترین بو خیلافه‌تی.

ئه‌م باوه‌رییی دئینین کو دبیت نه‌و کسه‌ی ژ لایی قه‌در و بهاییه ژ
کسه‌ی دی کیمتر بیت؛ د تایه‌تمه‌ندییه‌کیدا ب سه‌ر کسه‌کی دی یی ژ
خو باشر بکه‌فیت، به‌لی نه‌ف خاله ب تنی وی ب سه‌ر کسه‌ی ژ وی

باشتر نائیخت و قهدری وی بلندتر لی ناکهت، چونکی گهلهک خال و تایتین ههین بۆ باشتریوونی و نه ئیکا ب تنییه.

ئهم باوه‌رییی دئینین کو ئەف ئوممه‌ته باشت‌ترین و پێژدارترین ئوممه‌ته ل ده‌ف خودی، ئەفه ژێ ژبه‌ر گوتنا خودی: ﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ [آل عمران: 110]

ئانکو: ((ئەو ئوممه‌تا موحه‌مه‌دی هه‌ین چێترین ئوممه‌تن و ب مفا‌ترین مرۆڤن بۆ مرۆڤان، هه‌ین فه‌رمانی ب باشییێ دکه‌ن، و باشی ئەوه‌ یا خودی و پێغه‌مبه‌ری وی فه‌رمان پێ کری، هه‌ین پاشقه‌لی‌دانا ژ خرابییێ دکه‌ن، و خرابی ئەوه‌ یا خودی و پێغه‌مبه‌ری وی هه‌ین ژێ داینه‌ پاش، و هه‌ین باوه‌رییی ب خودی دئینن باوه‌رییه‌کا دورست یا کریار د گه‌لدا)).

ئهم باوه‌رییی دئینین کو باشت‌ترین مرۆڤ د نا‌ف قی ئوممه‌تی‌دا سه‌حابینه‌، پاشی ئەوین ب دوی‌ف وان‌دا هاتین (تابعی) و پاشی ئەوین ب دوی‌ف وان‌دا هاتین (تابعین تابعیان)¹، و مه‌ باوه‌رییا هه‌ی کو به‌رده‌وام هنده‌ک که‌س دی د نا‌ف قی ئوممه‌تی‌دا مینن کو یی ل سه‌ر

¹ سه‌حابی: ئەون یێن پێغه‌مبه‌ر ﷺ دیتی. تابعی: ئەون یێن سه‌حابی دیتی و پێغه‌مبه‌ر ﷺ نه‌دیتی. تابعین تابعیان: ئەون یێن تابعی دیتین، به‌لێ نه‌ سه‌حابی و نه‌ پێغه‌مبه‌ر ﷺ نه‌دیتینه.

حه قیئی و پټکا پراست، نهو کمسین پشتا وان بهرددهن یان ل دویف
پټکهکا دی دکهفن وان سست ناکمن ژ پټکا وان، ههتا قټجا فره مانا
خودی دهیته خوار و خودی وی دکهت یا وی دټیت.

نهم باوه ریئی دټینین کو نهوا د ناڅهرا صهحابیاندا چټیووی ژ فتنه
و شهړی، نهو ژبهړ هندهک (نیجتهپادین) وان چټیو کو وان
(نیجتهپاد) تیداگر، قټجا همر کمسی ژ وان د وی (نیجتهپادا) وی
کری یی دروست بیت؛ وی ده می دوو خیر بو وی هاتینه نفیسین، و
نهوی شاش و خهلهت ژی بیت؛ هنگی خیرهک بو وی هاتییه نفیسین و
گونهها وی یا بو وی هاتییه ژبیرن.

نهم باوه ریئی دټینین کو پټدټییه نهم بهحسی خرابییتن وان نهکین،
بهلکی ب تنی دی ب وی شیوهی بهحسی وان کهین و پسنتین وان کهین
وهکی نهو د همژینه، و پټدټییه نهم دلین خو پاقر بکهین و کهرب و کین
و نهټیانا چ صهحابیان دلی مه دا نه بیت، نهغه ژی ژبهړ گوتنا خودی:
﴿لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلْ أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ
الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ﴾ [الحديد: 10]

نانکو: ((د خیري و کریدا د وهکی ټینک نابن نهوی بهری څه کرنا
(مهکهی) مالی خو خرجگری و شهړی کافران کری، دهرهجا وان ل دهف
خودی مهزنتره ژ یا وان یټن پستی هنگی مالی خو خرج کری و شهړی

کافران کری، و خودی سۆز ب بهمشتی دایه همدوو دهستهکان)).
 همدوهسا ژبهر گوتنا خودی دهمنی ل دۆر مه دبیریت: ﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ
 بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي
 قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ [الحشر: 10]

نانکو: ((و نمو خودان باوهرتن پشتی ئهنصاری و موهاجرین ئیکی
 هاتین دبیرن: خودایی مه تو گونهمین مه بو مه ژئ بیه، و گونهمان بو
 وان براین مه ژئ بیه یین بهری مه باوهری ئینای و چوین، و تو
 کمر ب و نهئیانهمکی بو ئیکی ژ خودان باوهران نهکه د دلین مهدا، خودایی
 مه هندی تویی تو ب بهنییین خوئی مهرهسانی و تو ب وان یی
 دلوفانکاری. ئەف ئایهته بهلگهیه کو دئیت موسلمان ب باشی بهحس
 پیشیین خو بکمت و دوایان بو وان بکمت و کو نمو حمز ژ صهابیین
 پیغمبهری خودی بکمت و بهحس وان ب باشی بکمت و دوایان بو
 بکمت کو خودی ژ وان رازی بیت)).

پشکا

باوهری ئینان ب رۆژا قیامهتی

ئەم باوهریی ب رۆژا دویمایی دینین کو رۆژا قیامهتیه ئەوا چ رۆژ پشستی وئ نینن، ئەف رۆژه ئەوه یا خەلک ژ ناڤ قەبرین وان دهینه راکرن و دووباره ساخ دبنه‌قه بۆ ژیانەکا ههروهه، ئیجا یان بۆ مالا قهنجی و نیعمه‌تان یان ژێ دێ بۆ مالا عهزبا دژوار و ب ئیش.

ئیجا ئەم باوهریی ب رابونه‌هیا پشستی مرنی دینین، کو ئەو ژێ ئەقهیه ده‌می ئیسرافیل بۆ جارا دووی پف دکه‌ته بوقی؛ خودی دێ هه‌می مریان ساخ که‌ته‌قه: ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعَقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ﴾ [الزمر: 68]

ئانکو: ((و د بوقیدا هاته لیدان، ئیجا هه‌ر کسه‌کی ل ئسمانان و ل ئەردی مر، ئەو تینه‌بیت یی خودی هه‌ز نه‌کریت بمریت، پاشی دووباره ملیاکه‌تی بکری دا چیکری هه‌می بۆ حسیی جاره‌کا دی به‌رامبه‌ر خودایی خۆ رابنه‌قه، ئیجا هنگی ئەو ژ گۆرتن خۆ رادبن و به‌ری خۆ دده‌نی کانی خودی دێ چ ئینیه‌ سه‌ری)).

مرۆڤ ژى دى ژ ناف قبرين خو دهرکهفن و دى بهرهڤ خودايى خوڤه
چن، د پيخاسن و چ نهعال و پيلاډ د پى وان نينن، د رويسن چ جلکه
ل بهر وان نينن و د نه سونه تکرى ژينه: ﴿کَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ
وَعَدًّا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ [الانبیاء: 104]

نانکو: ((وهكى بهر بهر ب وى تشتيقه يى تيدا هاتييه نفيسين
دهيته پيچان، نهم وى روژى خه لکى ب وى رهنگى رادکينهغه يى مه
جارا نيکى نهم پى ژ دايکين وان دايين، نهوا هه نهو سوژا خودتیه يا
دى ههر هيت، مه ب حهقييى سوژ پى دايه، هندى نه مين ههردهم نهم
وى دکهين يا نهم سوژى پى ددهين)).

نهم باوهرييى ب پهړتوکا کريارتين خو ژى دنيين کو يان دى کهښته
د دهستى راستيدا، يان ژى دى ژ پشتيغه کهښته د دهستى چه پيدا:
﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَنَقْلُبُ
إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُو
تُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾﴾ [الانشقاق: 7-12]

نانکو: ((څيځا ههرچييى پهړتوکا کريارتين وى بهيته د دهستى وى
يى راستيدا، نهو مرۆځى خودان باوهره * حسيبا وى دى يا ب ساناهى
بيت * و نهو ب کهيف دى زږپريته دهډ مرۆځين خو ل بهمشتى * و
ههرچييى پهړتوکا وى ژ پشت ويغه بو بهيتمدان، نهو مرۆځى کافره *

نمو دئ نفرینئ ب تیتچوونئ ل خو کمت * و دئ چیتته ناگری دا تام
بکهته گهرما وی)).

﴿وَكُلِّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ
مَنْشُورًا﴾ [١٣] اَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١١﴾ [الإسراء:
14-13]

نانکو: ((و ههر کارهکئ مروژ بکهته چ یئ باش بیت چ یئ خراب
خودئ وی د دهته د گهل، نهو حسیتا کارئ کسئ دی د گهل وی ناکته،
حسیتا کارئ وی د گهل کسئ دی ناکته، خودئ ل پروژا قیامهتن
پهړتووکا کارئ وی تیدا نفیسی بو وی دهردئیخت نهو وی پهړتووکئ
فهکری دبیینت * دئ بو وی هیته گوتن: پهړتووکا کریارتن خو بخوینه،
قیتجا نهو دئ وی خوینت، نهگهر خو نهو د دونیاییدا یئ نهخواندهقان ژئ
بیت، نهقرؤ نهفسا ته بهسه حسیتبکهه بیت بو کریارتن ته و جزایئ خو
بزانیت، و نهفه مهزترین دادییه)).

نم باوهرییئ ب تپازییئ ژئ دئنین کو ل پروژا قیامهتن دئ هیته
دانان و د وی پروژیدا زوژداری ل چ کسان ناهیتته کرن: ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ [٧] وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾ [الزلزلة: 7-8]

ئانكو: ((ئېتجا ھەرچىيى ھندى گرانىيا مېرىيەكا بېچىك باشى كرىن، ئەمۇل ئاخەرتى خېرا خۇد دى بىنىت * و ھەرچىيى ھندى گرانىيا مېرىيەكا بېچىك خرابى كرىن، ئەمۇل ئاخەرتى جىزايى خۇد دى بىنىت)).

﴿فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (١٠٢) وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ (١٠٣) تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارَ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ﴾ (١٠٤) [المؤمنون: 102-104]

ئانكو: ((ئىيجا ھەرچىيى خىرتىن وى بوونە گەلەك و تەپرازىيا كىيارىن وى پى گران بوو، ئىو ئىون بەمىشت ب دەست خۆڧە ئىناى * و ھەرچىيى خىرتىن وى د تەپرازىيىدا كىم بوون و گونەھىن وى پتر لى ھاتن و گونەھا ژ ھەمىيان مەزنتىر شىركە، ئىو ئىون يىتن زىيان كرى و شەرمزار بووین، ھەروھەر دى د ئاگرى جەننەمىدا بن * ئاگر روىيىتن وان د سۆزىت، ئىو تىدا د ئاڧچاڧ گىرنە و لىڧ ل وان ھىك دىن و تىك دچن، و ددانىن وان قىچ دىن)).

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا
مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ [الأنعام: 160]

نانکو: ((همرجیئی ل پوڙا قیامتئی ب قمنجییئنه بهیته دهف
خودایی خو همر قمنجیهکا وی کریت بو ب دههین وهکی وینه، و
همرجیئی ب خرابیهکئنه بیته دهف خودایی خو ب خرابیهکا وهکی وی

ب تنی ئمو دئ هیتته جزادان، و هندی زه‌ره‌یه‌کی زۆرداری ل وان ناهیتته‌کرن)).

ئهم باوه‌ریی ب مه‌ده‌ر و شه‌فاعه‌تا مەزن دئینین کو یا تایه‌ته ب پیغه‌مبەری خودیقه ﷺ و ئمو دئ کەت، دئ ل ده‌ف خودایێ مەزن و ب ده‌ستوریا خودی شه‌فاعه‌تی کەت دا به‌یت و حسێب و لیپرسینی د ناچه‌را به‌نیین خۆدا بکەت، ئه‌مه‌ ژێ ده‌می خەم و کۆفانه‌کا مەزن تووشی وان ده‌یت کو ئیدی شیان نامینن خۆ ل به‌ر قی ده‌راقی به‌رتەنگ بگرن، قیججا دئ چنه‌ ده‌ف ئاده‌می، پاشی دئ چنه‌ ده‌ف ئیبراهیمی، پاشی مووسای، پاشی عیسی، هەتا ل دویماهییی ل ده‌ف پیغه‌مبەری خودی ﷺ د راوه‌ستن و ئمو قی کاری ئه‌نجام ده‌ت¹.

هه‌روه‌سا ئهم باوه‌ریی ب شه‌فاعه‌تی دئینین بو وان باوه‌ردارین چووینه د ناڤ ئاگرێ جه‌هنه‌میدا کو پشتی شه‌فاعه‌ت بو ده‌یتته‌ کرن دئ ژ ئاگرێ جه‌هنه‌می هیتته‌ ده‌رئێخستن، و ئه‌ف جوړی شه‌فاعه‌تی بو پیغه‌مبەریه ﷺ و بو هنده‌کێن دی ژیه‌ ژبلی وی ژ پیغه‌مبەران و باوه‌رداران و مه‌لائیکه‌تان، و مه‌ باوه‌ری هه‌یه‌ کو خودی دئ هنده‌ک

¹ رواه البخاري، كتاب أحاديث الأنبياء، باب قول الله تعالى: «وَأَخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ

خَلِيلًا» (3361)، ومسلم، كتاب الإيمان، باب أدنى أهل الجنة منزلة فيها (193)

باوهردار ژ ئاگرئ جههنه مئ ئينيه دهر بيتي كو كسهك بو شه فاعه تي
بكهت، بهلكي ههما دي ب قهنجي و دلوقانيا خو وان دهرئينيت¹.

ئهم باوهريني ب حموزا پيغه مبهري خودي ژي دئينين ﷺ، ئاڤا وي
ژ شيري سپيتره، تاما وي ژ هنگفيني شرينتره، بيتنا وي ژ مسكي
خوشتره، درتراهييا وي قويناغا ههيقه كييه، پاناتييا وي ژي قويناغا
ههيقه كييه، ئامانين وي ژي وهكي سستين ئسمانيه ژ لايي جواني و
گهله كييشه، باوهردارين ئوممه تا وي دي هينه سهر قئ حهوزي و ئهو
كسمي ژي قهخوار ئيدي چ جاران تيھني نابيت².

ئهم باوهريني ب (پرا صيراط) سي ژي دئينين، ئهوا كول سهر
جههنه مئ هاتيه دانان، خهلك ل دويڤ كرياتين خو دي ل سهررا بۆرن،
قئيجا يي ئيكي وهكي بريسيي دي ل سهررا بۆريت، پاشي يي ب
دويڤدا دي وهكي باي بۆريت، پاشي يي دي وهكي بالندهيي و يي دي
وهكي وي زهلامئ ژ ههميان بلهزتر دچيت، و پيغه مبهري ﷺ يي ل سهر
صرا صيراطي راوهستييايه و يي دبئريت: خودايي من؛ تو من ب

¹ رواه البخاري، كتاب التوحيد، باب ما جاء في قول الله تعالى: إِنْ رَحِمْتَ اللَّهُ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ (7450)، ومسلم، كتاب التوبة، باب قبول التوبة وإن كثر قتله (2767).

² رواه البخاري، كتاب الرقاق، باب في الحوض (6585)، ومسلم، كتاب الفضائل، باب إثبات حوض نبينا ﷺ (2291).

پاریزی و من ب سلامت بیخه، تو من ب پاریزی و من ب سلامت
بیخه. هتا قیجا وه لی دھیت کار و کرارتن بهنیا کیم دبن، قیجا
ئیک دی هیت کو یی ب خوشاندنی دهر باز دبیت، و ل هردوو لایین
پرا صیراطی هندک که لابه یین هاتینه هلاویستن و فرمان یا ل وان
هاتییه کرن کو هر کسی ئا ماره پی هاته دان بگریت، قیجا دی ژ
ئیکی گرن و دی وی بریندار کمن و سلخینن، بهلی ب هر حالی هدی
دی رزگار بیت، و ئیکی دی دی ئهو که لابه وی گرن و هاتییه د ناڤ
ئاگری جهنه میدا¹.

هروهسا ئم باوهریی ب وان ههمی دنگ و باسان دینین یین ل
دۆر قی رۆژی و نهخۆشی و تنگاییین ویدا د قورئان و سوننه تیدا
هاتین - خودی ژ کهرم و قهنجیا خو هاریکاری مه بیت دهمی ئم
دچینه سهر وی پری و ل بهر مه شک و ب ساناھی لی بکته -.

هروهسا ئم باوهریی دینین کو پیغه مبه ر ﷺ دی شفاعه تی بو
خهلکی بهمشتی کهت دا ری ب وان بهیته دان بچنه د ناڤ
بهمشتیدا، و ئەف شفاعه ته یا تایه ته ب پیغه مبه ر ﷺ و ئهو دی
کهت.

¹ رواه البخاري، كتاب التوحيد، باب ما جاء في قول الله تعالى: ^١ «وَجُودُ يَوْمَئِذٍ
نَّاجِرَةٌ» (7438)، و كتاب الرقاق (7573)، و مسلم، كتاب الإيمان، باب معرفة
طريق الرؤية (182)، باب أدنى أهل الجنة منزلة (195).

نهم باوره‌رییی ب به‌حشت و جه‌هنه‌می دئینین.

به‌حشت: مالا قه‌نجی و نیعمه‌تانه، خودی بۆ باوره‌دارتین ته‌قوادر و ژ خودی ترس به‌ره‌ه‌فکرییه، هنده‌ک قه‌نجی و نیعمه‌ت ییتن د ناڤدا کو نه چ چاقان دیتینه و نه چ گوهان گوه لی بووینه و چ جاران نه‌هاتینه سهر دلی چ مروڤان ری: ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [السجدة: 17]

ئانکو: ((ڤیجا نه‌فسه‌ک نزانیته کانی خودی چ بۆ ڤان خودان باوه‌ران هه‌ل‌گرتیه ژ وی تشتی چاڤتین وان پی روه‌ن بین و سنگین وان پی فره‌ه بین؛ ژ به‌ر کریارتین وان ییتن چاک)).

ئاگرئ جه‌هنه‌می: مالا عذاب و ئمشکه‌نجه‌دانیه، خودی بۆ کافرین زۆردار یا ناماده‌کری، هنده‌ک جوړتین عذاب و ئمشکه‌نجه‌دانئ ییتن د ناڤدا خو مروڤ نه‌شیت هزر ری تیدا بکه‌ت: ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهُ بِثَسِّ الشَّرَابِ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا﴾ [الكهف: 29]

ئانکو: ((هندی نه‌مین مه بۆ کافران ئاگره‌کئ دژوار ناماده‌کرییه شویرها وی دژور ل وان گرتی، ئه‌گه‌ر ئه‌ف کافره د ئاگریدا هه‌وار بکه‌ن و ژ تیه‌نا خو یا دژوار دا ئاڤی بخوازن، ئاڤه‌کا وه‌کی زه‌یه‌کا شیلی و زیده‌که‌لاندی یا روپیان دهریژیت دی بۆ وان هیت. پیسه‌ڤه‌خواره‌ نه‌ف

ځمخوارنا تپهنا وان نشکینت بهلکی پتر لی دکمت و ناگر خرابه جهه بؤ وان. د ځی نایه تپدا گهف و گوړه کا دژوار هدی بؤ وی یی پشت بده ته حه قییی و باوه ریی ب په یاما موحه ممدی ﷺ نه نییت و کاری پی نه کمت)).

بهمشت و جهنم نوکه یین هین و دئ هروهر مین و چ جاران
 ۛ نَافِ نَاجِنَ: ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
 تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا﴾ [الطلاق: 11]

ټانکو: ((و هرچی پی باوه ریی ب خودی بینیت و کاره کتی چاک
 بکمت، ټمو دئ وی که ته د وان بهمشتاندا یین پرویار د بن دار و
 بارین و اندا دچن، هروهر دئ تپدا مین، ب راستی خودی رزقه کتی
 باش د بهمشتیدا یی دایه مروځی چاک)).

﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا﴾ ۛ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا
 يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۛ يَوْمَ ثَقُلَتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا
 أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ﴾ [الأحزاب: 64-66]

ټانکو: ((هندي خودییه ل دونیایی و ناخره تی کافر یین ژ دلوثانییا خو
 دهر ځستین، و وی ل ناخره تی ناگره کتی هملکری و زیده شاریای بؤ وان یی
 ناماده کری * هروهر ټمو دئ تپدا بن، ټمو چ سمرکار و پشته ټانان بؤ خو
 نابینن بهر ټانییی ژ وان بکمن، یان پشته ټانییا وان بکمن و وان ژ ناگری

بیننه دهر * پوژا پویتی کافران د ناگریدا دهینه وهرگتیران ژ پشیمانی نمو
دبیژن: وهی خوزی مه د دنیا ییدا گوهداریا خودی و گوهداریا پیغمبهری
وی کربا، دا نم ژ خه لکی بهحشتی باین)).

نم شاهدیهی ب چونا بهحشتی ددهین بو هر کسه کی قورئان و
سونه تی شاهدیهی بو دابیت، چ دیارکریست یان ژی سالوخته ک
دیارکریست و هر کسی نمو سالوخته ل دهف هه بیت شاهدیهی بو دابیت.
فیجا شاهد مدانا ب دهستنی شان کرنی: وه کی شاهد دانی ب چونا
نمو به کری و عومهری و عوسمانی و علی بو بهحشتی، و مروژین
وه کی وان یین پیغمبهری ﷺ ب ناڤ دهستنی شان کرن و گوتی دی چنه
بهحشتی.

هندیکه شاهد مدانه ب سالوخته کییه: وه کی وی نم
شاهدیهی بدهین بو هر کسی باوهری ل دهف هه بیت یان هر کسه کی
ژ خودی ترس و ته قوادار بیت ب چونا بهحشتی.

هروه سا نم شاهدیهی ب چونا ناگرئ جهنمه می ددهین بو هر
کسه کی قورئان و سونه تی شاهدیهی بو دابیت، چ دیارکریست یان ژ
سالوخته ک دیارکریست و هر کسی نمو سالوخته ل دهف هه بیت
شاهدیهی بو دابیت.

ڦيڄا شاهدمدانا ب دهنستانڪرنئ: وهكى شاهدهداني ب چوونا
 نهو لهههبي و عهرئ كورئ لوحهبي يئ خوزاعي و يئن وهكى وان بو
 ناگرئ جههنهمن.

هنديكه شاهدمدانه ب سالوختهكيه: وهكى وئ ئهم
 شاهدهبيئ بدهين كو مروڦئين كافر يان موشرڪ يئن شرڪا مهزن يان
 نيفاقا مدزن ل دهڦ ههبيت دئ چنه جههنهمن.

ههروهسا ئهم باوهريئ ب فتنا قهبري دئينين: فتنا قهبري ژي نهقيه
 دهمن د قهبريدا پرسيار ژ مري دهيتته كرن كا خودايئ ته كيه؟ نايينئ
 ته چيه؟ پتغهمبهري ته كيه؟ ڦيڄا د ڦي دهراڦئ بهرتنگدا: ﴿يُنَبِّئُ
 اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ [ابراهيم: 27]

نانكو: ((خودئ خودان باوهران ب پهيقا حهق و موكوم كو پهيقا (لا
 إله إلا الله محمد رسول الله) د ژينا دونياييدا و ل دهمن مرنئ و د
 قهبري ژيدا گاڦا ههردوو ملياكت پرسيارئ ژئ دكمن موكوم دكت)).
 ڦيڄا مروڦئ باوهردار دئ بيڙيت: خودايئ من (ئهلاهه)، نايينئ من
 ئيسلامه و پتغهمبهري من موحهمهده. بهلي هنديكه مروڦئ كافر و
 مونافقه، نهو دئ بيڙيت: نهز نازم، من گوھ ل خهلكي بوو وان تشتهك
 د گوت، ڦيڄا من ژي وهكى وان دووباره دكر و د گوت.

نعم باوهرییی ب قهنجی و نیعمهتین قهبری دئینین کو بۆ مروؤفتین
 باوهرداره: ﴿الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ
 ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ [النحل: 32]

نانکو: ((ئەوێن فریشتە روحتین وان دستین و دلین وان ژ کوفری د
 پاقر، فریشتە دبێژنە وان: سلاڤ ل ههوه بیت، سلاڤه‌کا تایبەت بۆ ههوه
 و سلامه‌تی ژ ههر نه‌خۆشیه‌کی، ژ بهر کارێ ههوه دکر کو باوه‌رییا ب
 خودی و پێگه‌رییا ب فه‌رمانا وی بوو، هه‌وین هه‌رنه د به‌حه‌شتیدا)).

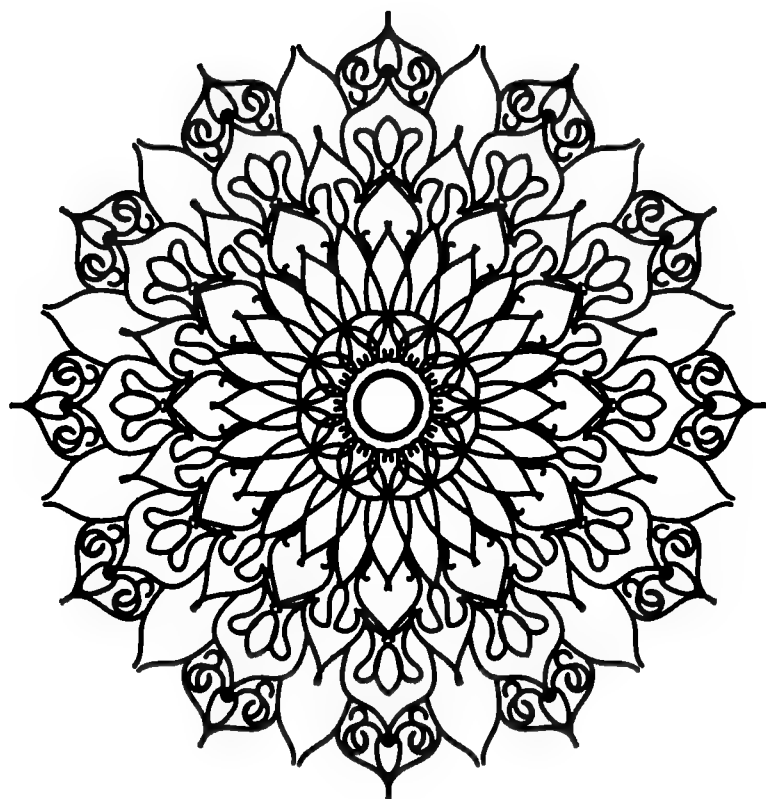
هه‌روه‌سا نعم باوه‌رییی ب عه‌زابه‌ قه‌بری ژێ دئینین کو بۆ مروؤفتین
 زۆر‌دار و مروؤفتین کافره: ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ
 أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ
 الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ
 الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ
 آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ﴾ [الانعام: 93]

نانکو: ((او کی ژ وی زۆر‌دارتره‌ یی گۆته‌که‌ دره‌و ژ ده‌ڤ خۆ ل سه‌ر
 ناڤی خودی چێبه‌که‌ت، ڤیجا بێژت خودی مروؤفه‌ک نه‌هنا‌رتیه‌یه‌ پێغه‌مبه‌ر،
 یان ژ دره‌و بێژت کو خودی وه‌حی بۆ وی یا هه‌نا‌رتی و خودی چ وه‌حی بۆ
 وی نه‌هنا‌رتیه‌یه‌، یان ژ دره‌و بێژیت کو ئەو د‌شیت وه‌کی وی بیه‌سته‌ خواری
 یا خودی ژ قورئانی ئینایه‌ خواری؟ و نه‌گه‌ر ته‌ - ئە‌ی مو‌حه‌مه‌د - ئە‌و

سمر داچوویتین هه دیتبان ده مئی ئهو دکهڤنه بهر گرانییا مرنئی و ئهو فریشته ییڻ روحا وان دستین ده ستین خو ب عزابی قه دکهن و دبیزنه وان: خو ژ ئی تنگافییی بینندهر، ئهڤرو ب مهزترین شهرمزاری هوین دئی شهرمزار بن، کا چاوا هموه دره و ب ناڤی خودی دکرن و هموه خو ژ نایه تین وی و دویکهڤتنا پیغه مبهرتن وی مهزتر ددیت)).

سهبارت هه بونا فهرمووده یان ل دۆر ئی بابه تی؛ ئهو گه له ک د مشه نه و د دیار و ئاشکه رانه، ئیجا پیدقییه ل سمر مروڤی باوه ردار کو باوه رییی ب ئان هه می بابه تین نه پهنی (غه بیی) بینیت ییڻ د قورئان و سونه تیدا هاتین، و نابیت ئهو وان تستان په د بکه ت ژبه ر وان تشتین ئهو ل دونیا ییدا دبینیت، چونکی بابه تین ئاخره تی د گهل بابه تین دونیا یی ناهینه پیقان، ژبه رکو جوداهیه کا مه زن د ناڤه را واندا هه یه و خودی هاریکاری مه بیت و هه ر ئهو ب تنییه یی داخوازا هاریکاریی ژئی دهیته کرن.

پشکا

باوهری نینان ب قهدهری

ئەم باوهرییی ب قهدهری دئینین ب باشی و خرایییین وئشه، قهدهر
ژی قهبرینا خودایی مهزنه بو چیکرییان ل زانینا وی یا بهروهخت و ل
دویف وی حیکمهت و کاربنهجهییا وی کو خواستییه وی چهندی.

قهدهری جوار پله ههنه:

پلهیا ئیککی: زانین، ئەم باوهرییی دئینین کو خودایی مهزن ههمی
تشتان دزانیت، ئەو تشتی ههیی و ئەو تشتی دی ههبیت و کا ئەو
تشت دی چاوا ههبیت، خودی ب زانینا خو یا ههروههر ههبووی
(ئهزلهی) و یا ههروههر دی ههبیت (ئهبهدی) فان تشتان ههمیان
دزانیت، فیتجا نینه زاینهک بو وی بهیت و بهری هنگی وی نهزانییت،
و نینه ئەو تشتهکی بزانییت و پشتی هنگی ژبیر بکهت.

پلهیا دووی: نفیسین، ئەم باوهرییی دئینین کو خودایی مهزن هه
تشتهکی ههتا رۆژا قیامهتی دی چیبیت د دهپی پاراستیدا (اللوح
المحفوظ) یی نفیسی: ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ [الحج: 70]

نانکو: ((نهری ما ته نمرانییه - نهی موحه ممد - کو هندي خودییه
هر تشته کی ل نسمانی و نهردی ههی باش دزانیته و د لهروی
پاراستیدا نفیسییه؟ هندي نمو زانیته کاره کی ب ساناهییه ل سهر وی
خودایی یی چ تشته وی بیزار نهکته)).

پلهیا سیی: حمز و فیان (مهشیته)، نم باوهرییه دینین کو
خودایی مهزن هر تشته د نسمان و نهردیدا ههی فیایه کو هه بیت،
تشته کی بی فیان و (مهشیته) وی پیدایا بیت و ناهیتته هه بوونی،
تشته خودی فیایه د هه بیت و تشته وی نه فیایا بیت.

پلهیا چواری: نافراندن، نم باوهرییه دینین کو خودایی مهزن:
﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ ﴿١٦﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ﴿١٧﴾ [الزمر:
62-63]

نانکو: ((خودییه نافراندهری هه می تشته، نمو خودانی وان یی
وان ب پتفه دبهته، نمو هه می ل بن دهستی وینه، نمو ل سهر هر
تشته کی وه کیله * کیلین گهنجینه یین نسمانان و نهردی یین خودیته،
چاوا وی دقیت نمو و هسا ژنی ددهته خه لکی. نموین کوفر ب نایه تین
قورناتی و وان نشانین ناشکرا یین تیدا هاتین کری، نمو نموین یین د
دونیا ییدا زبان کری کو ژ باوهرییه دیرکه فتین و ل ئاخره تی کو
ههروهه ماینه د ئاگریدا)).

ئەف ھەر چوار پلەمە د ھەگرن بۆ وی تشتی خودایی مەزن
 دکەت و وی تشتی ژ لایی بەنییان پەیدا دبیت. قیجا ھەر تشەکی
 عەبد پی رادبن ژ گۆتەن یان کریاران یان ھیلانان؛ ئەو ل دەف خودی د
 ناشکەرانی و ئەو پی پی زانیە و ل دەف وی د نفیسینە، و خودی قیایە
 ئەو تشت ھەبن و ئافراندینە: ﴿لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ﴾ وَمَا
 تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۲۸﴾ [التکویر: 28-29]

ئانکو: ((بۆ ھەرچی پی حەز بکەت ژ ھەو کول سەر حەقیی و
 باوەری پی خۆ راست بکەت * و ھوین نەشتین خۆ راست بکەن، ئەگەر
 حەزکەرنا خودی خودایی ھەمی چیکرییان ل سەر نەبیت)).

﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ [البقرة: 253]

ئانکو: ((ئەگەر خودی قیابا ئەو لیک نەدکەفتن، بەلێ خودی بەری
 وی ددەتە باوەری پی و گوھداری پی وی بقییت، و پی وی بقییت ب
 کافری پی و نەگوھداری پی شەرمزار دکەت)).

﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ﴾ [الانعام: 137]

ئانکو: ((و ئەگەر خودی قیابا ئەو قی چەندێ نەکەن وان ئەو نەدکەر،
 بەلێ چونکی ئەو ب حالی وان و دویماییا وان یا خراب پی زانا بوو
 وی ئەو بۆ وان نفیسی، قیجا تو - ئەو موخەمەد - وان و بیخەختیا
 ئەو دکەن بەتێلە، خودی حوکمی د ناڤەرا تە و واندا دی کەت)).

﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾ [الصافات: 96]

نانکو: ((و هوین پهرستنا خودای خوی هوین و کربارین ههوه ژى نافراندین دهیلن؟)).

بهلى د گمل قى چهندى ژى ئەم باوهرييى ب هندى دئنين كو خودى
قيان و شيان دايه عهبدى خو و ب وان ههردوو تشتان كار دهينه
نهجامدان.

بهلگه ژى ل سهر هندى كو مروژ ب قيان و شيانين خو كارى
نهجام ددهت:

ئيك: گوتنا خودى: ﴿فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ﴾ [البقرة: 223]

نانکو: ((قئجا هوین ژ جهى چاندنى و چاوا ههوه بقتیت وهرنى)),
و گوتنا وى: ﴿وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً﴾ [التوبة: 46]

نانکو: ((و نهگهر دوروييان ثيابا د گمل ته - نهى موحه ممد -
دهرکه فنه جيهادى نمو دا كاري خو كمن ژ ناماده كرنا خوارنى و
پيره هان)). قئجا خودى نمو ئيك بنهجهكر كو عهبد ب حمز و ثيانا خو
به رهت كرنا وى كاريه دهيت و چ كوتهكى ل وى ناهيته كرن.

دوو: خودى فرمان ب كرنا هندهك كاران ل عهبدى كر و نمو ژ
كرنا هندهك كارين دى پاشقهبر و فرمان لى كر نمو وان كاران

نهکته، و نهگهر مروځي هز و ځيان و شيان ل سهر کرنا ځان کاران
 نهبان؛ وی دهمی نهف فرمانین خودی دا بنه فرمانکرنا ب هندهک
 کارتن د شيانین مروځيدا نینه نهجام بدهت، و نهفه تشتهکه حکمهتا
 خودایي ژووری و دلوثانیا وی قهویل ناکته و ږد دکته، ههروهسا
 دهنگ و باسی وی یی راستگو ژي ږد دکته دهمی دبیریت: ﴿لَا
 يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ [البقرة: 286]

ئانکو: ((دینی خودی یی ب ساناهیه و خودی وی تشتی ژ
 بهنییتن خو ناخوازیت یی نهو نهشین بکهن)).

سی: خودی پهسنتن مروځي چاک کرن ل سهر چاکیا وی، و ب
 نهباشی بهحسی کسې خرابکار کر، و دا دیارکرن کو نهو دی جزایي همر
 ئیک ژ وان ل دویف وی یا نهو یی ژ همری دهته وان، و نهگهر نه
 وهسایت کو کار ب هز و ځيانا عهبدی دهیته کرن و نهو ب دلی خو
 وی کاری دکته؛ هنگی دا نهف پهسنة تشتهکی بی پامان بیت، و
 سزادانا مروځي خرابکار ژي دا بیته زوږداری، و خودایي مهزن یی دویر
 و بلنده ژ کرنا کاري بی پامان و زوږدارییی.

چوار: خودایي مهزن پیغهمبه هنارتن: ﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ
 لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ [النساء: 165]

نانکو: ((من هندهک پیغه مبر بۆ به نیین خو هنارتینه دا مزگینی ب قهنجیا من بدنه وان و وان ژ عهزا با من بترسینن؛ دا پشتی هنارتنا پیغه مبران مروژان چ هیجه تهک نه میت))، و نه گهر کاری مروژی نه ب حهز و قیانا وی بایه؛ وی ده می ب هنارتنا پیغه مبران هیجهت ل سهر وی رانه دبوو.

پینج: ههر کسێ ب کارهکی رادبیت، هست ب وی چندی دکهت کو ئو یی وی کاری دکهت یان دهیت یی چ کوتهکی ل وی بهیته کرن، قیجا ئو رادبیت و د روینیت، دهیته ژوور و دهردکهفیت، گشتی دکهت و ل مال دمینیت، هه می ژی ب حهز و قیانا خو و قهت هست ب هندی ناکهت کو کسهک یی کوتهکیی ل وی دکهت ل سهر نهجامدانا قان کاران، بهلکی جوداهییهکا بهرچاڤ و ئاشکهرا دهیته کرن د ناڤهرا وی کسێ کارهکی ب حهزا خو دکهت و وی کسێ کارهکی ب کوتهکی دکهت و کسهک وی نهچار دکهت ل سهر کرنا کارهکی، و هوسا شه رعهتی ژی جوداهییهکا حکیمانه د ناڤهرا قان ههردوو مروژاندا کریه، قیجا ئو کسێ کارهکی دکهت و کسهکی ئو یی نهچارکری ل سهر کرنا وی کاری و ب حهزا خو نه کریه؛ قی ده می خودی ل وی کسێ ناگریت و گونه هبار نابیت.

مه باوهری ههیه کو وی گوندهکاری چ هیجمت نینن یی قهدهرا خودی
ل سر گوندها خو دکهته هیجمت¹، چونکی گوندهکار ب حمزا خو بمرهف
کرنا گوندهیقه دجیت، بیتی کو بزانیته کو خودی ئەف چهنده ل سر وی
یا نفیسی و د قهدهرا ویدا نفیسییه، ئەفه ژێ ژبه‌رکو کسهک نه‌شیت
قهدهرا خودی بزانیته هه‌تا ئەو تشتی د وی قهده‌ریدا هاتییه نفیسین
روی نه‌دهت: ﴿وَمَا تَذَرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا﴾ [لقمان: 34]

نانکو: ((و ئەو دزانت کانی هەر نه‌فسه‌ک ل سو‌باهییا خو دی چ
که‌ت))، قتیجا چاوا دی چتبیته مرۆف تشته‌کی بۆ خو بکه‌ته هیجته ل
سر کرنا گونده‌ی و وی ب خو ئەو هیجته نه‌دزانی ده‌می بمره‌ف کرنا
وی گونده‌یقه چووی و نه‌دزانی کو ئەو گونده‌ی یا ل سر هاتییه
نفیسین²، و خودایی مه‌زن ئەف هیجه‌ته پویچ کریه ده‌می دبیتیت:
﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ
شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ

¹ نانکو ئەو کسێ دبیتیت: ماده‌م خودی ل سر من نفیسییه نه‌ز دی فلان گونده‌ی
کم؛ دی هەر کم چونکی یا نفیسییه. بۆ نمونه کسه‌ک نفیژان ناکه‌ت، دی بیتییی
تو بۆچی ناکه‌ی؟ دی بیتیت: خودی وه‌سا یا حمزکری، و د قهده‌ریدا وه‌سا یا هاتییه
نفیسین. (وه‌رگێڕ)

² نانکو ده‌می ته‌ دقت گونده‌کی به‌کی؛ تو نزانی کا خودی ل سر ته‌ نفیسییه یان
نه، قتیجا چاوا دی چتبیته تو قهده‌را خودی بۆ خو بکه‌یه هیجته ل سر ئی گونده‌ی.
(وه‌رگێڕ)

مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾
[الأنعام: 148]

نانکو: ((نموین بوتپهریسی کری دی بیژن: نهگهر خودی ثیابا نم و بابین مه بوتپهریسییی نهکین و تشتهکی بیی وی حرام نهکین مه وه نمدر، خودی بمرسقا وان ددهت کو نهغه مهسهلهکه کافرین بهری وان ری هل دئیخست و گازبیا پیغهمبهترین خو پی دره و دهر دئیخست و نمو ل سهر قی چندی د بمردهوام بوون، ههتا عمزابا خودی ب سهر واندا هاتی. تو بیژه وان: نهری تشتهک ژ زانینا دورست ل دهف هموه ههیه هوین بو مه ناشکهر بکمن ل دور حرامکرنا هموه بو شان گیانههر و چاندییان و کوتنا هموه کو خودی کوفر بو هموه یا قیای و یی پی ژ هموه پازی بووی؟ هندی هوین د مهسهلا قی دینیدا ههما ب تنی هوین دویکهفتنا هزر و تخمینان دکمن و ههما هوین درهوان دکمن)).

نم دی بیژنه وی گونههکاری قهدهری بو خو دکته هیجهت ل سهر گونهها خو: بوچی تو ناهیتی عیبادهتی خودی بکهی چونکی خودی نمو ری یا ل سهر ته نفیسای، چونکی چ جوداهی د ناقبهرا عیبادهتی و گونههیدا نینه ژ لایق نهزانینا مهغه بو قهدهرا وی کاریشه بهری روی بدهت؟ ژ بهر قی چندی ری دهمی پیغهمبهری خودی ﷺ کوتییه سهحابییین خو کو هر نیکی جهی وی یی بو ل بهحشتی یان ل جههنهمی هاتییه دیارکرن و ل سهر هاتییه نفیسین کا دی چیته کیشه،

صهحابیان گۆت: پا مادم وهسایه؛ ئهم خۆ نههتیلنه ب هقییا هندیشه؟
گۆت: ((نهخیر؛ بهلکی کار بکمن، چونکی همر ئیک دئی ئهو کار بو
هیتنه ب ساناهیکرن یی ئهو بو هاتییه ئافرانندن))¹.

همروهسا ئهم دئی بیژینه وی گونمهکاری قهدهری بو خۆ دکهته هیتجهت ل
سهر گونمها خۆ؛ ئهگهر ته بقیت بجییه مهکههی و دوو ریکا بچنه ویری،
کسهکی راستگۆژی کو چ جارن دره و ژ دهقی وی دهرنهکهفتینه گۆته ته
کو ریکهک ژ وان همردووکا یا ب ترسه و یا ب زهحمهته، و ریکا دووی
ژی یا بی مهترسییه و یا ب ساناهیه، ل قی دهمی بیتگۆمان تو دئی ریکا
دووی گریه بهر و نه یا بهرناقله تو ریکا ئیکی بگریه بهر و د وی ریکی
را بجییه مهکههی و بیژی: مانئ خودی یا ل سهر من نفیسی ئمز د وی
ریکرا بچم و ئهفه تشتهکه یی د قهدهرا مندا هاتییه نفیسین، ئهگهر تو قی
چهندی بکهی دئی خهلك ته ژ مروقتین دین هژمیرن.

همروهسا دئی بیژینه وی: ئهگهر دوو کار بو ته بهینه پشنیارکرن، کارهک ژ
وان باشر بیت و مووجهبی وی ژی پتر بیت، هنگی بیی دوودلی تو دئی
چییه وی کاری و دئی وی ههلبژی، قیجا بۆچی دئی بو کاری ئاخهتئی یی
کیم ههلبژی و پاشی دئی هیتی و دئی قهدهری کهیه هیتجهت؟

¹ رواه البخاري، كتاب تفسير القرآن، باب قول الله تعالى: «فَأَمَّا مَنْ أُعْطِيَ وَاتَّقَى» (4945)، ومسلم، كتاب القدر، باب كيفية خلق الأدمي في بطن أمه (2647).

ههروهسا دئ بئژینه وی: ئەم یی تە دبیین، ئەگەر نەساخییهکا لەشی
هاته تە، دئ ل دەرگهئ ههمی نوژداران دەی و دا تە چارهسەر بکەن، و
دئ همداری ل سەر ئیش و نەخوشیا نەشتەگهريی کیشی و دئ ل
همداری ل سەر تەعلاتییا دەرمانی کیشی، ئەم یی پا بۆچی تو قئ چەندی
ناکە ی دەمی دلئ تە ژبەر کرنا گونەهان نەساخ دبیت؟

ئەم باوەریی دئینین کو خرابی بۆ خودی ناھیتە پالەدان، ژبەرکو
دلۆفانی و کارنەجییا وی یا تەمامە، پێغەمبەری خودی گۆتیە ﷺ:
((خرابی بۆ تە ناھیتە پالەدان)) موسلم قئ فەرموودەیی
ئەدگوهیزیت¹. قئجا قەزا و قەدەرا خودی ب خۆج خرابی تیدا نین،
ژبەرکو ئەف قەزا و قەدەرە ژ دلۆفانی و کارنەجییی دەرکەفتینە،
بەلکی خرابی یا د وان تستاندا یین ژ فان قەدەران پەیدا دبن، ئەفە ژ
ژبەر گۆتەنا پێغەمبەری ﷺ دەمی وی د وی دوایا قنوو تیدا یا وی
نیشا حەسەنی دای (خودی ژ پازی بیت) دبیزیت: ((و من ژ
خراپییا وی تشتئ تە نفیسی ب پارێزە))². قئجا پێغەمبەری ﷺ
خرابی دا پال وی تشتئ وی تەقدیر کری، د گەل قئ چەندی ژئ! ئەو

¹ رواه مسلم في صحيحه (535/1) صلاة المسافرين من حديث علي بن أبي طالب رضي الله عنه.

² رواه أبو داود، كتاب الوتر (1425)، والترمذي، أبواب الوتر (464)، والنسائي، كتاب قيام الليل (1745)، وابن ماجه، كتاب إقامة الصلاة (1178).

خرابی یا د وان تشتین وی ته‌قدیر‌کریدا هدی نه خرابییه خۆزییه، به‌لکی
ئەو ژ لایه‌کی‌قه د جهی خۆدا خرابییه و ژ لایه‌کی دی‌قه باشییه، یان ژ
ل جهی خۆ خرابییه و ل جهه‌کی دی باشییه.

ئێجا ئەو خرابییا د ئەردیدا هدی ژ: هسکاتی، نه‌خۆشیان، هه‌زاری
و ترسی، ئەقه خرابینه، به‌لی ژ لایه‌کی دی‌قه باشینه. خودایێ مه‌زن
که‌رم دکه‌ت: ﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ
لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ [الروم: 41]

ئانکو: ((خرابی د هسکاتی و ده‌ریاییدا په‌یدا بوو، وه‌کی هسکاتی
و کیم باران و نه‌خۆشیان؛ ژ به‌ر وان گۆنه‌هێن مەرۆف دکمن؛ دا ئەو ب
هنده‌ک کریارێن وان د دونیاییدا کرین وان جزا بده‌ت؛ دا به‌لکی ئەو ل
خودی بزقێن و ته‌وبه‌ بکمن و ل گۆنه‌هێن خۆ لی‌قه ببن، ئێجا حالی وان
چاک بییت و کاری وان باش بییت)).

برینا ده‌ستی دزیکه‌ری و په‌جماندنا زیناکه‌ری خرابینه ل ده‌ف مەرۆفی
دزیکه‌ر و زیناکه‌ر، چونکی ده‌سته‌ک هاته‌ برین و نه‌فسه‌ک هاته‌ کوشتن،
به‌لی ژ لایه‌کی دی‌قه بو وان ب خۆ خێره، ئەقه ژێ چونکی ئەف ده‌ست
برینه و ئەو کوشتنه‌ دی بو وان بنه‌ که‌فاره‌ت، ئانکول دونیایێ و ل
ئاخه‌رتی. ژێ نا‌هێته‌ سزادان، و ئەو ژ لایه‌کی دی ژیه‌ خێره، ئەو ژێ

نه‌هیه کو د قی ده‌ست برینی و کوشتنیدا مال و سامانی خه‌لکی و
نامویس و نه‌سه‌با خه‌لکی دی هینه پاراستن.

پشکا به رهه مین بیروباوهران

ئهف بیروباوهرتن بلند و گرانها یتن کو ئهف ههمی بناخه یتن مهزن د
ناف خوډا حمواندین، گهلهک فیتی و به رهه مین مهزن بو خودانین خو
پهیدا دکمن:

ژ به رهه مین باومری ئینانا ب مه لائیکه تان:

قیجا باوهری ئینانا ب خودی و باشناف و سالوخته تین وی حمزرتکرنا
خودی و مهزراگرتنا وی ل دهف مروقی پهیدا دکمن، و ئهف همدوو تشته
(حمزرتکرنا و مهزراگرتن) ل سمر مروقی فمر دکمن مروف فرمانین خودایی
خو بجه بینیت و خو ژ وان تشتان دویر بیخیت یتن وی ئم ژئ پاشقه برین،
و بجه ئینانا فرمانین خودی و خو دویر ئیخستنا ژ پاشقه لیدانین وی،
بمخته موه ریه کا تهمام یا دنیا و ئاخره تی ب دهست تاک و جفاکیفه دئینیت:
﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [النحل: 97]

ئانکو: ((ههرجییی کاره کی چاک بکمت نیر بیت یان می بیت و وی
باوهری ب خودی و پیغه مبرئی وی هه بیت، د دنیا ییدا ئم ب ژینه کا خوش

و تمنا دى وى زىندى كهين، نهگمر خو مالى وى يى كيم ژى بيت، ل
ناخهتې ژى نم دى خيرا وان ب باشتين پهنك سيرا كارى وان يى دونيايى
دهينى)).

ژ بهرهمين باومرى ئينانا ب مهلائيكهتان:

ئيك: مروث دى زانيت كوئو خودايى ئو ئافراندين و چيكرين
چند يى مهنه و هيز و دهستهلاتا وى يا چنده.

دوو: مروث دى ل سهر قى چاقديريا خودى بو بهنييتن خو هى
سوپاسييا وى كهت، نهغه ژى چونكى وى نهف مهلائيكهته
راسپاردينه دا وان ب پارتيزن و كار و كرياتين وان بنقيسن و
ژبلى قانه ژ وان تشتين د بهرزهونديا مروثيدانه.

سى: حمزژيكرنا مهلائيكهتان دى ل دهف مروقى پيدا بيت، ژبهر
وى عيادهتې مهن يى ئو ب باشتين شيوهيه بو خودى دكمن
و داخوازي ژ خودى دكمن ئو گونه باوهرداران ژى بهت.

ژ بهرهمين باومرى ئينانا ب پيرتووكان:

ئيك: مروث دى زانيت كا خودى چند يى دلوقانه و چند گرنگيى
ب چيكرين خو ددهت، نهغه ژى چونكى بو هر مللهتهكى
پيرتووكهك ئينايه خوار دا بهرى وان بدهته رتكا راست.

دوو: حېكمهت و كاربنه جھپيا خودی دئ بۆ مروځی دیار بیت،
 چونکی خودی د څان پەرتوکاندا بۆ ھەر مللەتەکی تشتەکی بۆ
 وان ب گونجیت دانایه و کریه شەریعت، و دویماییکا څان
 پەرتوکان قورئانا پیروژ و مەزنه و ئەو د گەل ھەمی مروځان
 د گونجیت ل ھەمی دەم و جھان ھەتا رۆژا قیامەتی.
 س: مروځ دئ سەرا څی چەندئ سوپاسییا خودی کەت.

ژ بەرھەمیڼ باومری ئینانا ب پیغەمبەران:

ئیک: مروځ دئ زانیت کا خودی چەند یی دلۆځانه و چەند گرڼگیی
 ب چتکرییڼ خو ددەت، ئەڤه ژی چونکی بۆ وی ئەڤ
 پیغەمبەرتن قەدرگران بۆ وان ھنارتینە دا بەرئ وان بدەنە رتکا
 راست و رتکا سەرفەرازیی.

دوو: مروځ ژبەر څی قەنجی و نیعمەتا مەزن دئ سوپاسییا خودی
 کەت.

س: مروځ دئ ھمز ژ پیغەمبەران کەت و دئ قەدرەکی مەزن بۆ
 وان دانیت و ھەکی ئەو ژ ھەژی دئ پەسنین وان کەت، ئەڤه
 ژی چونکی ئەو پیغەمبەرتن خودینە و عەبدین وی یڼ بژارە و
 ژتگرتینە، ئەو رابووینە ب پەرستنا وی و گەھاندنا پەياما وی

و وان شیرەت ل بەنییەن وی کرینه و سەپر و هەدار ل سەر
نەخۆشییا وان کێشاینە.

ژ بەرههەمیڤن باومری ئینانا ب پۆژا دویماهییی:

ئێک: پۆژدبوون ل سەر پەرستنا خودایی مەزن، ئەقە ژێ چونکی دلی
مرۆقی دچیتە وی خیرا دی ژبەر قی پەرستنی ل پۆژا
قیامەتی گەهیتە مرۆقی، و مرۆف دی خو ژ گونەهان ژێ دویر
ئێخیت و ژ بن فەرمانا وی دەرناچیت ژ ترستین هندی کول
وی پۆژی خودی مرۆقی سزا بکەت.

دوو: دەمی مرۆف خوشی و نیعمەتەکا دونیایی ژ دەست دەت، دی
دلی مرۆقی ب هندی یی خوش بیت کول پۆژا قیامەتی دی
هەندەک خوشی و نیعمەتین ژ وان مەزنتەر ب دەست مرۆقیقە هین.

ژ بەرههەمیڤن باومری ئینانا ب قەدمری:

ئێک: دەمی مرۆقی بقییت کارەکا بکەت دی خو هیلیتە ب هیقییا
خودیقە، چونکی ئەگەر و ئەو تشتی دبیتە ئەگەری پەیدا بونا
وی ئەگەری ژێ هەردوو ب قەزا و قەدەرا خودی چێدبن.

دوو: دەروونی مرۆقی دی رحەت بیت و دلی مرۆقی دی ئارام
بیت، چونکی هەر گاڤا مرۆقی زانی کو ئەف تشتی چێبووی

ب قەزا و قەدەرا خودی یی چیبوی و ئەو تەشتی چیبوی دا
 ھەر چیبیت و کەسەک نەدشیا رێکی لی بگریت، ب زانینا
 قی چەندی دەروونی مروۆفی دی رحەت بیت و دلی مروۆفی دی
 ئارام بیت و مروۆف دی ب قەزا و قەدەرا خودایی خۆ رازی
 بیت، قیجا نینە کەسەک ھەبیت ژيانا وی خۆشتر بیت و
 دەروونی وی رحەتتر بیت و دلی وی ئارامتر بیت ژ وی
 کەسی باوەری ب قەدەرا خودی ھەی.

س: دەمی ئەو کارێ مروۆفی کار بو دکر ب دەست مروۆفی ھەیت
 مروۆف ب خۆ سەرسام نابیت، چونکی پەیدا بون و ب
 بەرێکەھاتنا قی کاری نەعمەتەکە ژ دەف خودی ل دویف وی یا
 خودی د قەدەریدا نقیسی و ل دویف وان ئەگەڕین باشی و
 سەرکەفتنی، قیجا مروۆف سەرا قی ھەمی دی سۆپاسیا خودی
 کەت و دی سەرسامبونێ ب خۆ ھێلێت و پۆتە پێ ناکەت.

چوار: دەمی ئەو کارێ مروۆفی کار بو دکر ژ دەستی مروۆفی دچیت و
 ب دەستقە نەھیت؛ مروۆف دوو دل نابیت و ب خەم ناکەھیت،
 ژبەرکو ئەف چەندە ب قەزا و قەدەرا خودی بوو، ئەو خودایی
 مولکی ئەرد و ئەسمان ھەمی د دەستی ویدا و یی وێھ و
 مروۆف دی زانیت کو ئەو تەشت دا ھەر چیبیت و کەسەک
 نەدشیا رێکی لی بگریت، لەوا دی ھەداری ل سەر قی

چەندى كىشىت و دى بۆ خۆ ب خىر هژمىريت، و خودى
 ناماژەيى ب ڧى چەندى دكەت دەمى دىيىت: ﴿مَا أَصَابَ مِنْ
 مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ
 نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ
 وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾
 [الحديد: 22-23]

نانكو: ((چ ئاتاف و موسيبت نه د ئەردیدا و نه د
 لەشێن هەوە ب خۆدا وەکی نساخیی و برسی و نەخۆشیی
 ناھێنە سەرئ هەوە - گەلی مروڤان - ئەگەر د لەوحی
 پاراستیدا نەھاتبە نڤیسین بەری ڤوڤ بۆ هەوە بەینەدان.
 ھندی ئەو چەندەھە ئەو ل سەر خودی یا ب ساناهییە * دا
 ھوین ب خەم نەکەڤن ل سەر وی تشتی نەگەشتییە هەوە
 ژ دونیایی و دا ھوین ب کەیف ژى نەکەڤن ل سەر وی
 تشتی گەشتییە هەوە ژى کەیفەکا وەسا ھوین خۆ پى ژبیر
 بکەن، خودی ھەز ژ وی ناکەت یى خۆ ب وی تشتی مەزن
 بکەت یى گەشتییى ژ دونیایی و خۆ پى ل سەر خەلکی
 دفن بلند بکەت)).

دوعا ژ خودی دكەین ئەو مە ل سەر ڧى بیروباوەرى بنەجھ بکەت
 و ئەو ڧیقى و بەرەھەمیتى وى ب ڤزقى مە بکەت و ژ قەنجى و

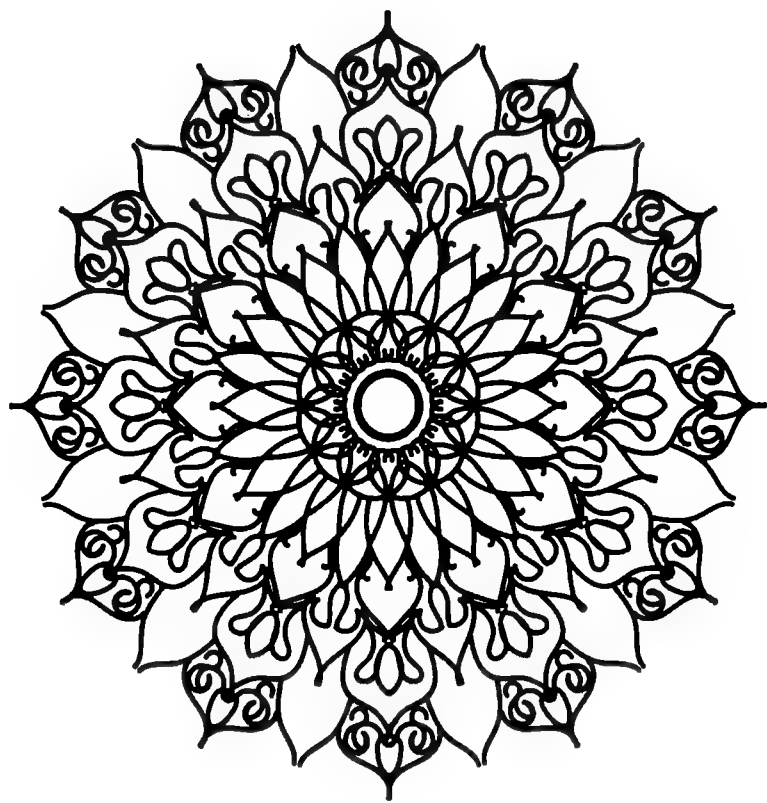
که ره ما خو هیتشا زیده تر بده ته مه، ههروه سا دوعا ژ وی دکهین ئه و
 دلین مه نه خوش نه کهت و مه ب سهردا نه بهت پشتی وی ئه م ب
 هیدایهت ئینای و ئه و ژ دلۆفانییا خو بده ته مه و ب سهر مه دا ب
 پێژیت، چونکی خودایه که گه له ک تشتی ددهت، و سوپاس بو خودایه
 هه می جیهانان بن.

سه لات و سه لامین خودی ل سهر پیغه مبه ری مه موحه ممه دی بن،
 و ل سهر مالبات و سه حابییین وی بن و هه ر که سی ب باشی ل
 دویف وان دچیت.

ئەف پەر تووکه ب دویمایهک هات ب پێنووسن

محمد الصالح العثيمين

ل 30ی شهووالا سالا 1404هـ. مشهختی

نافەرۆك

- 1..... پيشگۆتئا و مرگيرى
- 5..... پيشكىشكرنا زاناىى مەزن عبدالعزىز بن عبدالله بن باز
- 7..... پيشگۆتئا نقيسەرى
- 11..... بيروياومرئىن مە...
- 11..... باومرى ئىنان ب خودئ
- 37..... چاوا باومريئى ب سالۆخەتئىن خودئ بينين
- 41..... باومرى ئىنان ب مەلائىكەتان
- 47..... باومرى ئىنان ب پەرتووكان
- 55..... باومرى ئىنان ب پيغەمبەران
- 69..... باومرى ئىنان ب رۆژا قيامەتئى
- 83..... باومرى ئىنان ب قەدمرئى
- 95..... بەرھەمئىن بيروياومان
- 95..... ژ بەرھەمئىن باومرى ئىنانا ب مەلائىكەتان:
- 96..... ژ بەرھەمئىن باومرى ئىنانا ب مەلائىكەتان:
- 96..... ژ بەرھەمئىن باومرى ئىنانا ب پەرتووكان:

- 97..... ژ بهر هه مین باومری ئینانا ب پیغه مهران:
- 98..... ژ بهر هه مین باومری ئینانا ب پۆزا دویمایی:
- 98..... ژ بهر هه مین باومری ئینانا ب قەدری:

ب راسىتى نه ز ب سهر وئ پهرتووكى هلبووم يا براىى مه:
 زانايى هئزا: (محمد بن صالح العثيمين) لى ب رهنكهئى كورت
 و تئى مفا ل دؤر بيروباوه رين ئيسلامى نقيسى و من
 گوهدارىيا ههميى كر، قئجا من ديت نهوئ پهرتووكى
 بيروباوه رين نههلى سوننهئى و جهماعهئى ب خؤفه كرتينه
 د دهركههئى: تهوحيذا خودئ و تهوحيذا ناف و سالؤخهئى
 وى، ههروهسا د دهركههئى: باوهرى ئينانى ب مهلائىكهت و
 پهرتووك و پئغه مبه رين خودئ، و رؤزا قيامهئى و قهدهرى ب
 باشى و خرابيىن وئقه.

-زانايى بهريز ابن باز

بها: 3000 دينار

+964 750 729 6080
 Parezbookshop
 Parezbookshop@gmail.com
 دهوك - ناڤا بازارى - بهرائهر سېنه ما نهوړؤز

